

Iškes Alga \$39,000 Mažesnė Už Trumano

Kongresas Neatleido Nuo Mokesčių

Washington, D. C. — Gen. Eisenhoweris už tas pačias prezidento pareigas gaus per metus \$39,000 mažiau, negu Trumanas.

Bet tai ne Trumano, bet Kongreso kaltė. Trumanas buvo pasiūles Kongresui padaryti Eisenhoweriui tokią pat išimtį, kaip ir jam: \$50,000 gaunamų šalia algos reprezentacijai, atleisti nuo mokesčių. Kongresas šį Trumano pasiūlymą atmetė. Kongresas yra linkęs geriau pakelti prezidentui algą, negu daryti jam specialias mokesčių išimtis.

Trumanas per metus gaudavo: \$100,000 plus \$50,000, viso \$150,000. Mokesčius mokėdavo nuo \$100,000 viso \$56,000; parnešdavo žmonai ("take-home pay") \$94,000 per metus.

Eisenhowris per metus gaus taip pat \$150,000 (\$100,000 algos ir \$50,000 reprezentacijai). Mokės mokesčius nuo visos sumos, kurie sieks \$95,000. Metinė alga grynais pinigais \$53,000.

(General Motors savo prezidentui moka per metus \$500,000 ilgos).

Eksprezidentas Be Pensijs

Eksprezidentas Trumanas, lygiai kaip ir Hooveris, negaus jokios pensijos, nežūrint turėtos pačios aukščiausios vietos federalinėje administracijoje.

Nuo vasario 1 d. Trumanas gaus \$112.56 mėnesinės pašalpos, kaip buvęs kariškis. Jis yra atsargos artilerijos pulkininkas. Sulaukus pensininko amžiaus, karininkai išbraukiami iš atsargos sąrašų ir pasidarą pensininkais.

Balf Atstovai Už Įstatymą Įsileist Daugiau Tremtinių

NEW YORK, N. Y. — Sausio 15 d. Hotel Roosevelt, New York, American Committee on Special Migration iniciatyva, dalyvaujant 36 šalpos organizacijų atstovams, visai eilei Vyskupijų ir Arkivyskupijų direktorių, įvyko pasitarimas ieškoti kelių būdų ir priemonių, kad Jungtinių Valstybių Kongresas priimtų naują specifinį imigracijos įstatymą, kuris suteiktų, tremtiniams ir pabėgėliams pagreitintu keliu, galimybę atvykti į Ameriką. Dalyviai pavedė Komiteto Valdybai sekti ir studijuoti būdus tam tikslui siekti.

Vos Kongresui susirinkus sunku permatyti koks bus įneštas naujas bilius. Komitetu rūpinantis ir mums tarkininkaujant, mūsų visuomenė tuo reikalu bus informuojama. Laukiama tik naujojo Kongreso ir Prezidento tuo reikalu pasirodant.

Pasitarime dalyvavo Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo atstovai: Kan. Prof. Juozas B. Končius, vicepirmininkė Elena Devenienė, išdininkas Albinas S. Trečiokas, Reikalų Vedėjas Petras Minkūnas. BALF atstovai prašė, kad pirmoj eilėj būtų atkreiptas dėmesys į tremtinius, pabėgusius iš bolševikų užimtųjų kraštų.

KAN. PROF. KONČIUS SERGA ST. VINCENTO LIGONINĖJ, NEW YORKE

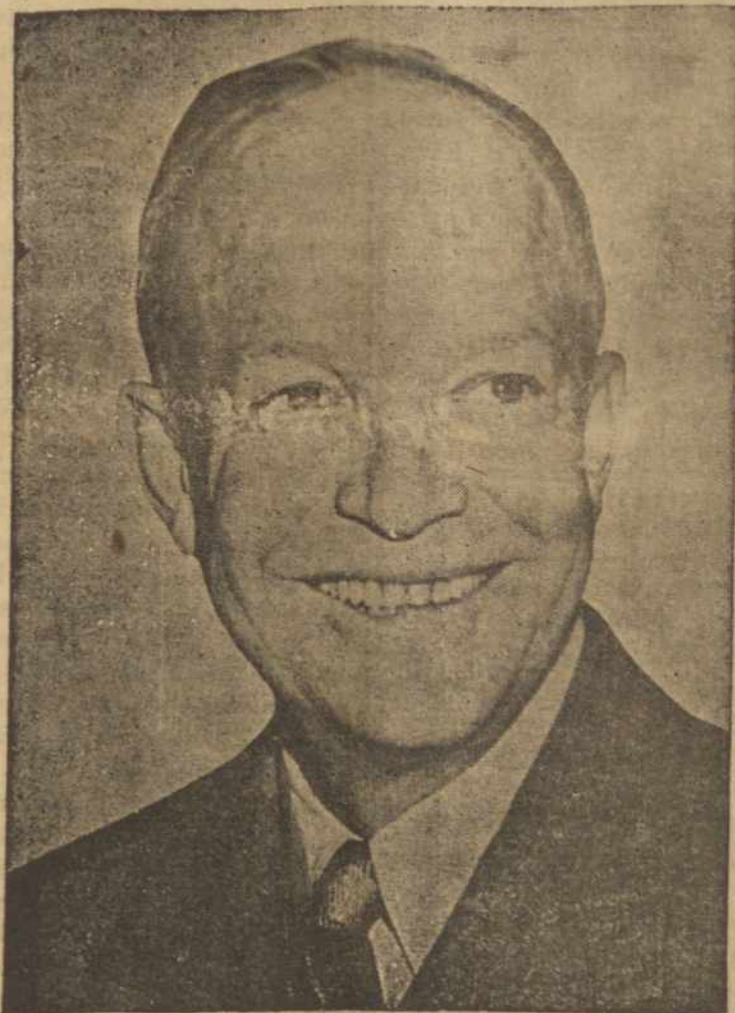
New York, N. Y. — BALF pirmininkas Kan. Prof. Juozas B. Končius, grįžęs iš BALF Seimo Bostone, susirgo ir gydytojų patartas, atsigulė Sv. Vincento ligoninėj, New Yorke. Kanauninkui Končiui linkime greit pasveikt.

Nr. 4

WORCESTER, MASS. Sausio (Jan.) 24, 1953

Vol. XXXV

DWIGHT D. EISENHOWER NAUJASIS
PREZIDENTAS

WASHINGTON, D. C., sausio 20-tą. — Dwight David Eisenhower buvo prisaukintas kaip Jungtinių Valstybių trisdešimties ketvirtas prezidentas ir jis pasižadėjo, kad jo administracija nepaikaus, nē nepavargs, nē nesustos savo siekime prie garbingos pasauli apimančios taktikos.

Savo inauguracijos kalboje jis išreiškė, kad nekencia karo kaip budą baigti tarptautinio komunizmo grāsinimā, bet naujas prezidentas griežtai atmetė pataikavimą puolāncioms jėgoms. Jisai nustatė devynių punktų programā, kaip kraštas turėtų eiti prie pasaulinės taktikos.

Pasitraukiančio prezidento, Harry S. Truman pareigos baigėsi antradienį 12-tą valandą dienos laike, ir kraštas buvo apie pusę valandos be prezidento pakol naujasis nebuvo prisaukintas. Naujas vice-prezidentas, Richard M. Nixon buvo prisaukintas prieš Eisenhower. Iškimės buvo įspūdingos, tūkstančių minios akivaizdoje. Arkivyskupas O'Boyle atidarė iškimės su Kryžiaus ženklu. Rabinas Silver taipgi skaitė maldą ir vyskupas Sherill suteikė episkopališką palaiminimą.

Prezidentas Eisenhower savo inauguracijos kalbā nukreipė ne vien Amerikai, bet ir visam pasauliui; nē vien tik kalbėjo apie Jungtinių Valstybių problemas, bet apie tarptautinius reikalus. Jis kalbėjo apie bendrā politiskā akcijā ir sykiu apie kolektyvinį tarptautinį ekonomiskā bendradarbiavimą.

Po inauguracijos sekė eisenā. Prezidentas Trumanas su žmona ir palydovais važiavo pirma per istoriskā Pennsylvania alėją, paskui stovėjo prie Baltųjų Namų, kol eisenā pasibaigė. 750,000 žmonių stovėjo ilgas valandas pamatyti parādā, kur dalyvavo vienetai iš visų valstijų, net ir iš Alaskos. Vakare kimšte prisikimšo žmonių inauguracijos baliausė.

Kurie nebuvo Washingtonė, klausėsi radio ir matė viską per televizijā. Ne tiktai namuose, bet ir mokyklose, restoranuose ir ūžėgose šio krašto žmonės ilgas valandas žiūrėjo ir dalyvavo gal vienoje iš svarbiausių valandų istorijoj. Per visā kraštā, apskaitliuota, kad 75,000,000 žmonių matė iškilmes per televizijā. Kiti klausėsi per radio. Ramybė visur viešpatavo. Policija pranešė, kad jiems buvo lengviausia diena.

Trečiadienį, prezidento Dwight D. Eisenhower nauja administracija oficialiai pradėjo eiti savo pareigas. Aukščiausio Teismo teisėjas Fred M. Vinson prisaukdino kabinetā ir senatas juos užgyrė.

It's time to roll up
your sleeve...

GIVE
BLOOD
NOW

CALL YOUR
RED CROSS TODAY!

NATIONAL BLOOD PROGRAM

CONTRIBUTED
AS A PUBLIC
SERVICE BY

AMERIKOS LIETUVIS

Buvęs Prezidentas Truman Sugrįžo Namon

Washington, D. C. — Prezidentas Trumanas, su savo žmona ir duktere, sausio 20-tą, traukiniu sugrįžo į savo gimtinā miestelį, pradėję savo privatiškā gyvenimą. Washingtonė didelės minios kėlė triukšmingas ovacijas ir palydėjo juos į stotį. Pakely, jis draugiškai sveikino visus. Žmonės jam reiškė nuširdžius linkėjimus. Jo miestelis, Independence, surengė jam iškilmingā priėmimą.

10,000 žmonių, draugų ir kaimynų buvo susirinkę susitikti Trumaną stotyje. Buvo ir miestelėnė R. Woodford. Pas jo namus susirinko apie 100 žmonių Trumaną ir jo šeimā pasveikinti. Tokio nuširdžio priėmimo Trumanai nesitikėjo po beveik aštuonių metų Baltuose Namuose.

Amerikiečių Delegatas Apie Kolchozus Lietuvoje

JAV delegacijos Jungtinėse Tautose spaudos biuleteny nr. 1,602, išleistame New York, paskelbta JAV atstovo Is. Lubina kalba, pasakyta 2-me komite de dėl Sovietų tiek pačioje Sov. Sąjungoje, tiek jos okupuotose kraštuose įvykdyto žemės ūkio susovietinimo. Ką iš tikro reiškia žemės ūkio susovietinimas ir sukolektyvinimas, mūsų tautiečiai patys gerai žino. Čia svarbu pažymėti tai, kad ir JAV atstovas, kalbėdamas apie įvedimą kolchozų Lietuvoje, kuriais taip bolševikai giriasi, paskelbė visā teisā tokiā, kokia ji iš tikro yra. Mr. Lubinas aiškiai nurodė, kaip Lietuvos ūkininkai buvo suvaryti į kol. ūkius. Jei kas atsisakydavo į juos eiti, tuos bolševikai išsiųsdavo į darbo stovyklas, o į kol. ūkius suvarytieji buvo faktiskai pavirsti darbo vergais. Tokie tai žemės ūkio "laimėjimai" buvo Lietuvoje ir pačioje Sov. Sąjungoje. Tikrovė yra visai kitokie negu ją stengiasi pavaizduoti bolševikų propaganda ir jų agitatoriai.

Naujas Kabinetas

Sekantieji sudaro kabinetą: John Foster Dulles Valstybės Sekretorius; George M. Humphrey, Iždo Sekretorius; Herbert Brownell, Jr., Prokuroras; Arthur S. Summerfield, Generalis Pašto viršininkas; Douglas McKay, Vidaus Sekretorius; Ezra T. Benson, ūkio Sekretorius; Sinclair Weeks, Pramonės; Martin P. Durkin Darbo; ponis Oveta Culp Hobby, Federalės Apsaugos administratorė.

Draftuos Po 52,000

Krašto gynimo sekretoriaus padėjėja, Mrs. Anna Rosenberg, paskutiniame pranešime sako, kad Amerika turės imti armijon kas mėnesį ne mažiau, kaip po 52,000 vyrų, kad papildžius armijos eiles. Tiek papildomų vyrų reikės iki šių metų vasaros.

Naciai Bando Grįži į Valdžią

Anglų policija suėmė Vokietijoj 7 buvusius aukštus nacių partijos vadus. Anglai sako, kad tie nacių vadai darę šamokslā vėl pasigrobti Vokietijos valdžią. Suimti Dr. Werner Naumann, Goebbelso buvęs padėjėjas propagandos ministerijoj; Dr. Gustav Scheel, buvęs prie nacių Reicho studentų vadai ir kiti buvę aukšti nacių partijos veikėjai.

Anglai sako, kad pradėjus aiškinti tų nacių šamokslā iškilis aikštėn ir daugiau visokių nacių, kurie kasasi po Vokietijos konstitucijos pamatais. Suimtieji naciai bandė įsiskverbti į tris dešiniąsias vokiečių politines partijas ir tas iš vėdus užgrobti ir sunacinti.

Avie na jų areštus anglai pranešė Vokietijos vyriausybei, kuri lyg ir pritaria areštams, bet pati nesima jokių kovos priemonių prieš nacių įtakos didėjimą.

Kinijoj Nušovė Amerikos Lėktuvą

Sekmadienį sausio 18 d. kinų pakraščiu batareja nušovė vieną Amerikos karo laivyno lėktuvą su 11 vyrų įgulos. Lėktuvas buvo nušautas pietinėj Kinijoj, iš Namoa salos. Lėktuvui į pagalbā nuskubėjo vienas gelbėjimo lėktuvas su 10 vyrų įgulos, bet kada hidroplanas su išgelbėtais vyrais pradėjo kilti į orą, jį ištiko nelaimė. Vėliau karo laivais išgelbėjo abiejų lėktuvų įgulas, bet ar visi vyrai išgelbėti dar nėra galutinų žinių.

SENATORIAI NENORI KAINŲ PRIEŽIŪROS

Washington, D. C. — 11 senatorių iš "galvijinių" valstybių įteikė peticijā, reikalaujančią panaikinti kainų kontrolę galvijams.

Jie yra nuomonės, kad tinkamiausias kainos susiformuoja laisvoji rinkoje, iš paklausos ir pasiūlų santykio. Valdinė kainų priežiūra tik varžiusi mėsos pramonės plėtotę, išvedžioja senatoriai.

Diplomatui Šnipui Įsakė Nešdintis Iš JAV

Washington, — Suimti ir lėktuvu į Washingtoną atgabenti du JAV piliečiai, kurie kaltinami, kad Vienoje šnipinėję bolševikams. Kai išaiškėjo, kad jie buvo pakliuvę į šnipų tinklą, kuriam vadovavo Sovietų atstovybės Washingtonė sekretorius J. V. Novikovas, tas diplomatas paprašytas kuo s' ubiausiai išnešdinti iš Amerikos.

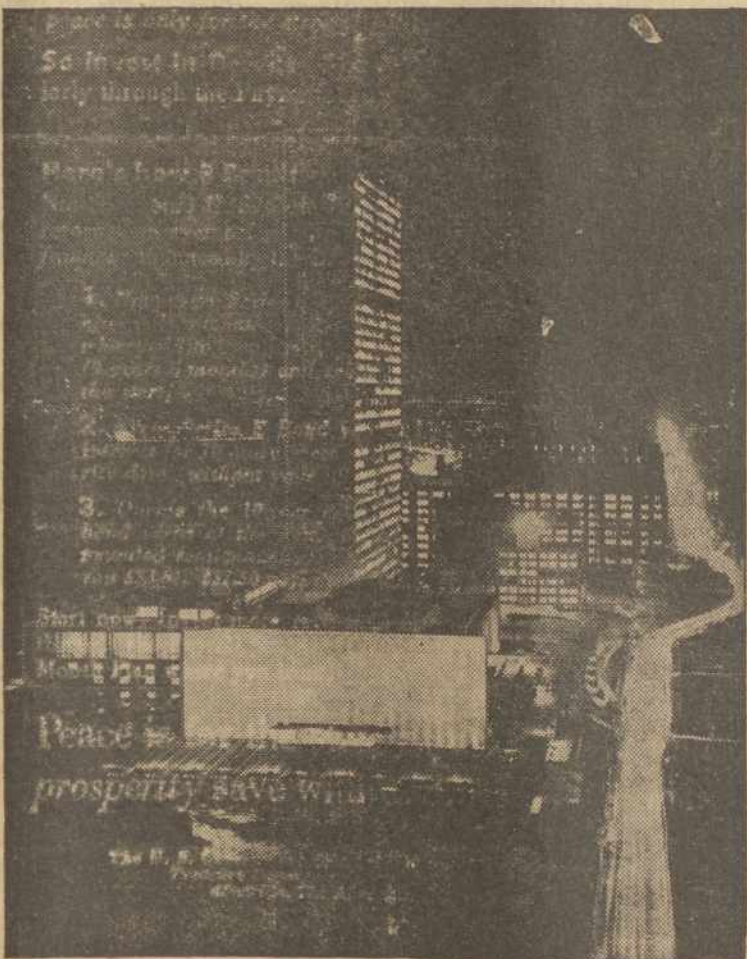
Abu suimtieji yra austrai kilimo — Otto Verber 31 m. kuris buvo JAV leitenantas karo metu, ir Kurt L. Ponger, 39 metų, buv. JAV jūrininkas. Už dalyvavimą kare abu buvo garę JAV pilietybė, bet išėję iš tarnybos rėdavo studijavo Vienos universitete: jėdu buvo švogeriai. Abudu nuo 1949 sekami ir kaltinami, kad buvo susitarę su Novikovu perdukti Sovietų agentams dokumentus, planus, užrašus apie Amerikos kariuomenę.

Kad juos iki teismo galima būtų paleisti valstybės gynėjas pareikalavo didelio užstato. Patyrimas su Eissleriu, kuris paliko 23,500 dol. ir lenkų laivų pabėgę į Vokietijā, verčia laikytis atsargumo.

Suimti dar trys asmens, kurių vieno žmona su vaikais pabėgę į sovietų zonā. Suimta ir viena Anglijos pilietė, tarnaujanti okupacinėje amer. valdžioje Vienoje.

13 Komunistų Kalti

New York, N. Y. — Trylika antros eilės komunistų vadų buvo rasti kalti Jung. Valstybių Teisme už suokalbį mokyti ir darbuotis dėl vyriausybės nuvertimo. Sprendėjai, iš šešių vyrų ir šešių moterų per septynias dienas svarstė jų reikalą. Teismas tesėsi 153 dienas ir kainavo Jungtinėm Valstybėm vieną milijoną dolerių. Dešimts vyrų ir trys moterys komunistų partijos vadai, bus nubausti sekančią savaitę. Komunistai gali būti nubausti penkiems metams į kalėjimą ir užsimokėti po \$10,000 baumės.

JUNGTINŲ TAUTŲ NAMAS NAKTĮ

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO LIETUVIAI

Ir Lietuvių Bendruomenės Šventės Iškilnių Ispūdžiai Labai Geri

NAUJO nepaprasto įvykio mūsų sostinės ir apylinkės lietuviai ilgai nepamirš, būtent, Amer. Liet. Bendruomenės įkurdinimo iškilmingos šventės išpūdžių. Jau labai senai mūsų mieste buvo tokis įvykis — graži meninė programa kai bendruomenės įkurdinimo šventės proga. Bendruomenės kurėjai — steig. laik. komitetas patenkintas daviniais. Tai buvo spontaniško lietuvių sąjūdžio įvykis, didelio demėsio ir susirinkusios publikos malonių išpūdžių. Mūsų kolonijos (su apylinkė) lietuvių potencialas mažas, visgi 400 žmonių dalyvavo Amer. Liet. Bendruomenės apylinkės įkurdinimo šventės iškilniame ir galima sakyti, kad visi labai patenkinti menine programa, kurią išpildė žymūs menininkai, operos solistas Stasys Liepas, rašytojas - humoristas Antanas Gustaitis ir Vytautas Marijošius, taipgi, vietos ir apylinkės menininkai: Hartfordo Liet. Vyrų Oktetas, Manchesterio Liet. Choras ir p-lė Loreta Šeigyte.

Programa buvo gana ilgoka dėl to, kad buvo kalbos prolegentų. ALB-nės k-to garbės Pirm. Prel. Jonas Ambotas tarė žodį sveikinimą ir buvęs valstijos Sen. adv. F. Monchun, principinę kalbą pasakė gerb. Prel. Jonai Balkūnas, JAV LB LOKo Pirmininkas; taipgi, kalbėjo LOKo Sekr. p. A. Laukaitis. Turiu pažymėti, kad Bostono menininkai, art. Stasys Liepas, vienintėlis Amerikoje, o gal ir visame lietuviškame pasaulyje, talentingiausias baritonas, gražiai dainavo dvi dainas ir trečią pakartojė, nes publika ovacijomis priverstė art. stą trečiu kartu pasirodyti. Jo sudainuota graži klasikos nelengvai išpildoma kompoz. K. V. Banaičio kompozicija "Malda" ir J. Tallet-Kelpšos "Nepasnok" dainos sukėlė ovacijas p. Liepui, jis trečią kartą iššauktas į sceną padainavo liaudies dainelę "Mergučelė", art. Liepas buvo palydėtas gausiais aploclismentais.

Gerb. Antanas Gustaitis, pagarsėjęs humoristas, žavėjo publiką savo eilėraščiais humoristikos. Jo humoristika svaigino publiką, sočiai prijuokino, kai kurie juokėsi su asaromis malonumo besigerdami jo kuryba ir talentu, jis per du kartus buvo iššauktas pasirodyti scenoje palydimas publikos gausiu aploclismentu.

Gerb. Prof. Vytautas Marijošius pianu akompanavo solistui p. Stasiui Liepui. Tai trečiasis aukštojo lygio menininkas, jam lygi mūsų tautos menininkų tarpe mažai tebus. Greta Bostoniečių artistų programoje dalyvavo vietos ir apylinkės lietuvių talentai, būtent, mūsų dainos mėgėjai, Okteto dainininkai, vadovaujami jauno gabaus chorvedžio p. Petkaičio, taipgi Manchesterio Liet. Choras po vadovybe p. Prano Pakėno žymaus orkestro dirigento ir chorvedžio, Choras pradėjo programą su Amerikos ir Lietuvos himnais, padainavo porą dainų, "Močiute mano", kompoz. Po. cius ir "Mielas tėveli" kompoz. A. Aleksio. Okteto nariai pirmą pasirodyme dainavo maldos dainą "Tėve mūsų", o programos pabaigoje 3 dainas išpūdžiai, būtent, "Piovėjėla" kompoz. K. V. Banaičio. "Arsim vėl laukus" Japušio ir liaudies dainą "Balnok tėveli" švedo labai gražiai žodžiu, programa buvo įvairi ir įspūdinga, publikai nenobodi, nors buvo labai ilga iš priešasties kalbų. Reikia pastebėti, kad programoje pirmu kartu lietuvių scenoje gausioje publikoje pasirodė jauna vietos lietu-

vaitė pianistė, p-lė Loreta Šeigyte, mokinė ponios Miniukienės muzik. studijos, ji buvo šilintai aploclismentais palydėta. Yra vilčių, kad ši jauna pianistė pasirodys mūsų scenoje ir ateityje.

Sveikinimo žodžius tarė gerb. Prelatas Jonas Ambotas, senelis 83 metų amžiaus ir juristas, bendruomenės juriskonsultas, adv. Frank Monchun, gražių kalbą pasakė p. A. Saulaitis iš Waterburio, Amer. Liet. B-nės LOKo Sekretorius, o principinę kalbą pasakė Bendruomenės Pirmininkas, gerb. Prelatas Jonas Balkūnas iš New Yorko atvykęs į šios šventės iškilmes.

Gerb. Prelatas, Balkūnas, senai Amerikos ir kitų kraštų lietuviams žinomas visuomenininkas ir prolegentas, visgi, Hartfordo lietuviams mažiau tebuvo žinomas. Šia proga jo kalba paliko nemirštamus išpūdžius, tai buvo įspūdinga ir labai efektinga kalba lydima publikos aploclismentais. Vargiai rasime kitą kalbėtoją tiek efektingą ir kas svarbiausia, kad gerb. Prelatas savo kalboje ryškiai ir aiškiai kondensuotomis (suglaustomis) frazėmis paličia klausytojo širdį savo kalbos nuosirdumo efektu ir kalbos dramatiško tono ir tempo savybe traukia klausytojų dėmesį tarsi magnetas, jo beklaušą žmonės pajunta namybė, tyła publikoj viešpatuoja, tikrai retkarčiais gausus aploclismentas lydintis prolegendo pareiškimą užvaduoja tyła.

Gerb. Prelato kalba paliko gerus išpūdžius visiems, daug pamokino mūsų žmones, išaiškino lietuvių bendruomenės idėjas ir tikslus, klausytojus įtikino, kad ši nauja organizacija kelrodis lietuvių naujojo sąjūdžio ir viltis visų lietuvių tautinės vienybės, solidaringos kultūrinės veiklos bei apjungimo lietuvių, taipgi, viltis kultūringos kovos priemonių išvystymo Lietuvos vadavimui rimtos akcijos bei mūsų tautinio ir kultūrinio gyvenimo išsaugojimui Amerikoje.

Prelatas buvo šiltai sutiktas ir palydėtas mūsų publikos, jo kalba paliko malonių išpūdžius visiems lietuviams be skirtumo jųjų politinės ar kitokios pasauližiažiūros. Žodžiu, Amer. Liet. Bendruomenė įkurdinimo šventę tenka laikyti pavykusi ir daug gerų išpūdžių palikusį įvykių. Meninė programa ir kalbos publika sužavėjo.

Greta apylinkės kolonijų svečių buvo ir iš tolimesniųjų miestų. Pirmu kartu mūsų sostinė aplankė žymi menininkė ponija Gustaitienė, pastaruoju laiku pagarsėjusi rezisorė dramos "Atžalynas" Bostone vaidintos, kuri atkreipė dėmesį Amerikos lietuvių, taipgi, p. Vasiliauskas, baleto artistas iš Bostono, Bostoniečiai paviešėjo Hartforde apie 28 valandas laiko pas ponus Starzdus, Gražulienę ir ponus Liutermozus ir mūsų bendruomenės kurėjus ir sekmadienį išvyko vakare į namus — Bostoną po bendruomenės programos. "AL" Rep. MC

VOKIETIJA. Jau išleistas kalėdinis Mažosios Lietuvos lietuvių laikraščio "Keleivio" numeris, iš eilės 3 (17). Jame idėti Vydūno atsiminimai apie Sibire mirusį ištremtą Klaipėdos veikėją A. Braką ir apščiiai kitos medžiagos. Ateity numatoma "Keleivį" leisti reguliariai.

Diepholze išleistas naujas neperiodinio skautų "Aušros" tunto laikraščio "Gairėlės" numeris, kuriame rašoma, kad 1955 m. pasaulinis skautų sąskrydis numatomas susaukti ne Europoje, bet užjūryje, greičiausiai — Australijoje.

NEW HAVEN, CONN.

Moterų Sąjungos 33-čios Kuopos Susinkimas

Svarbus ir metinis Moterų Sąjungos 33-čios kuopos susirinkimas įvyko sausio 14 d., parapijos svetainėje, į kurį susirinko skaitlingai sąjungiečių. Išklausyta valdybos pranešimai.

Svarstyta vakaro suruošimas paminėjimui kuopos 35 metų sukakties paminėjimą. Nutarta pakviesti Manchesterio vaidintojus ir chorą atlikti programą po Velykų.

Sekė valdybos rinkimas. Sekančios išrinktos pirm. M. Jokubaitė, vice pirm. S. Tamulienė, fin. rašt. M. Ramanauskienė, protokolo rašt. A. Dulskeinė, ižd. O. Širvinskienė, korpondentė dėl šio mėnesio M. Jokubaitė.

Kalėdų švenčių metu prisiminta mūsų serganti narė Ona Dekienė su gražia Kalėdų gėle, už kurią ji nuosirdžiai visoms dėkoja. Ona Dekienė buvo mūsų kuopos nutarimų raštininkė, uoli kuopos veikėja, ir visuomenininkė. Jos vyras yra daug pasidarbavęs dėl labo mūsų kuopos. Mes visos linkim savo ištikimam narei Onai greitu laiku pasveikti ir grįžti į mūsų tarpą.

Mūsų kuopos finansų raštininkė, M. Ramanauskienė, yra gimusi ir augusi šioj šalyje, bet per visą savo gyvenimą darbuotis dėl labo Lietuvos ir lietuvių. Ji švenčia savo gimtadienį bendrai su savo vyru Karoliu. Taigi prieš šios progos širdingai sveikinam abudu ir linkim sveikatos ir Dievo palaimos sulaukti dar skaitlingai švesti gimtadienius.

Primicijos Tėvo Pijaus Šarpanicko O. F. M.

Sausio 25 d., 10 valandą ryto įvyks primicijos Tėvo Pranciškono Pijaus Šarpanicko, į kurias kviečia dėdė Aug. Ramanauskas ir kiti giminės atsilankyti. Taipgi kviečia mūsų gerb. klebonas kun. A. E. Gradeckas, idant primicijantui padarius malonumą matant tikinčiųjų skaitlingai susirinkus.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Puikus Pasirodymas čia draugija "The Philadelphia Cotillion" — šokikų pagarbai ponios Eleonoros Rooseveltienės, našlės Prezidento Franklin D. Rooseveltto, kuri tame parengime irgi dalyvavo, pastaruoju laiku Convention Salėje buvo suruošus puikų Pagarbos Vakara. Čia tarpe kitų, po vadovavimu mūsų čia Grožės Karalienės — žmonos Vytauto Karaliaus, Irenos iš gerbtimosios Šeimos Lavickų, dalyvavo ir lietuviški šokikai, šokikės, kurių lietuviški tautiniai šokiai visiems ten labai, labai patiko.

O tiems, kuriems reikėtų žinoti vietą gyvenimo tos tikros dukros dievaičio Apoliaus kalno Parnaso... ponios Irenos Karalienės, paženklino čia ir jos antrašči: 3120 Richmond St., Phila 34, Pa.

Vietiniame ukrainiečių dienrašty: "Amerika" pastaruoju laiku patilpo laiškas vieno jos skaitytojaus, kuriame tai, pasirėmus ant Lublino Sutarties tarp lietuvių ir lenkų, yra pasakyta, kad buvus bajoriška Lenkija bendrai su Lietuva neprivašyti vadintis "žėypospolita Polska", kas reiškia: Respublika Lenkiška, bet: "žėypospolita Dvuch Naroduv" — Respublika Dviejų Tautų — Nacijų. Bet lenkai tą sutartį taip kalbant, sumindžiojo... kartu ir Lietuvą vadinant Lenkija; tuo, nors ir prieš teise, keisdami Lietuvą į provinciją Lenkijos. Senas Patarėjias

Parapijos Metinė Vakariene Šv. Kazimiero parapijos metinė vakariene klebono kun. A. E. Gradecko pranešimu, įvyks vas. 8 d., 6-tą val. vak., į kurią nuosirdžiai klebonas ir vikaras kviečia visus parapijiečius ir geros valios lietuvius atsilankyti ir paremti šią naudingą pramogą, del parapijos naudos.

Dalyvausim Bendram Paminėjime

Vietinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius atidėjo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą iki vasario 22 d., dėl bendro paminėjimo, kuris įvyksta Bushnell Memorial Hall, Hartford, Conn. vasario 15 d. Kviečiam visus lietuvius ir lietuviutes, kurie išgalės dalyvauti tame parengime, nes mūsų skaitlingas pasirodymas svetimtaučiai bei pareigūnų akyse, nulems aiškiai, kad mes esame vieningi tautos reikaluose.

Del bilietų prašoma kreiptis pas M. Jokubaitę.

NEWARK, N. J.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

New Jersey Lietuvių Taryba yra nutarus šiais metais Vasario 16 d. atžymėti ypatingai. Iškilmingas minėjimas įvyks vasario 22 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Robert Treat viešbučio didžiulėje ir puošnioje salėje, Park Place, Newark, N. J. Kalbėtojas bus žymus amerikiečiai ir lietuviai, kurių kalbos bus transliuojamos per radijo. Bus ir meninė programa apie kurią bus pranešta vėliau. Bitų labai gerai, kad šiame parengime dalyvautų galimai skaitlingesnės vietos ir apylinkės visuomenė. Įėjimas nemokamas. Surinktos aukos bus skiriamos Lietuvos laisvinimo reikalams, New Jersey Lietuvių Bendruomenės Laiskinasis Organizacinis Komitetas šį nepaprastą minėjimą yra nutaręs visais būdais paremti ir jame dalyvauti.

New Jersey Lietuvių Tarybos vadovybė nuosirdžiai prašo visus pasiruošti šiame parengime dalyvauti.

Dėl geresnio pasiruošimo, vasario 1 d. 12 val. dieną, yra kviečiamas visuotinis lietuvių susirinkimas, Lietuvių Šv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Avenue, Newark 5, New Jersey. N. J. L. Tarybos Vadovybė, Jokubas Stukas, Pirm. A. S. Trečiokas, Sekr.

GARDNER, MASS.

Sausio 15 d. Lietuvių Bendrovės senoji valdyba perdavė pareigas naujai. Naujoji valdyba sudaro: Edmund Tunkūnas, pirm.; Juozas Bekeris, vice-pirm.; Veronica Renckus, rašt.; Albert Adamaitis, ižo globėjas; Vanda Skersnis, prot. rašt.; Board Direktorai: Vincas Višniauskas Juozas Bekeris, Alec Juska, Stanley Sargut, Gediminas Penney, Alphonsas Belskis, Philip Milosh.

Šėrininkų yra apie 160. Bendrovė išlaiko puikų vasarnamį, kur šimtais yra naudojamas per vasarą. Tenka pastebėti, kad dauguma valdyba sudaro iš jaunesnės kartos.

Buvo nutarta šiais metais "Camp'e" žymiai pagerinti ir pristatyti verandą.

Narių skaičius gana gausi, veikli ir vieninga, bet prašome, kad dar daugiau jaunesnių prisirašyti prie bendrovės, kadangi senųjų lietuvių eilės Gardneryje labai retėja. Kor.

Daugumas unijū šiuo metu yra išsikovojusios, jog neštumo atveju imonės duoda atostogas. Tai tęsiasi neilgiau kaip vienus metus po kurių grįžus moterys atgauna savo darbą ir pirmenybes.

Prasidėjo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Organy Rinkimai

1952 metų vasaros pradžioje, senosios LŽS valdybos įgaliota, pradėjo veikti komisija, kurios uždavinys buvo atgaivinti — perorganizuoti Lietuvių žurnalistų Sąjungą. Komisija sudarė New Yorko lietuvių žurnalistų grupės (škyrius) valdyba, kuri šiam darbiui į pagalbą pasikvietė dar. V. Rastenį ir V. Dambrovą.

Paskelbus nuostatus nariams registruotis, susiregistravo apie 150 taisyklėse numatytas kvalifikacijos atitinkančių narių. Po to buvo įvykdyti duje visuotiniai balsavimai (registraciją toliau tęsiant). Pirmuoju balsavimu buvo nustatyta, kad būsimoji LŽS valdyba turi būti renkama iš 5 narių ir iš New Yorko gyvenančių tarpo. Garbės Teismo narių skaičius nustatytas — 3, o būstinė — Los Angeles (iš ten gyvenančiųjų tarpo renkamas). Revizijos Komisijos narių skaičius nustatytas irgi 3, o vietovė — Chicago. Antruoju balsavimu buvo pasiūlyti kandidatai į tuos organus (nominacinius balsavimas). Sudarius nominuotų sąrašą jų nominacijose gautų balsų skaičius eile, stipriausiai nominuoti (dvigubas skaičius, negu reikia išrinkti), buvo atsiiklausti — sutiko. Jei paklausti neatsiliepė ar atsakė, buvo atsiiklausti iš eilės kiti. Tuo būdu susidarė šie kandidatų sąrašai:

Valdybai: (abėcėlės tvarka) — Gedgaudas, Vytautas; Gražūnas. Albinas; Merkulis, Aleksandras; Narkeliūnaitė, Salio-mėja; Naujokaitis, Pranas; Pe-njikas, Domas; Petrėnas, Juozas; Rastenis, Vincas; Šalčius, Algimantas; Žiūtaitis, Tomas (iš vi-

so 10, renkami 5). Garbės Teisul, Bakūnas, Vladas; Biržiška, Mykolas; Skirius, Antanas; Starkus, Miltonas; Trumpa, Vincas; Vitėnas, Juozas. renkami 3).

Revizijos Komisijai: Dirmeikis, Bronius; Galva, Gediminas; Kasniūnas, Vytautas; Prunskis, Juozas; Sruoga, Kazys; Valentinas, Albinas. renkami 3).

Į Kinkimų Komisiją yra paskirti: Antanas Sodaitis (pirm.), Antanas Mažiulis (vicepirm.) ir Kęstutis Čerkeliūnas (sekr.) Rinkimų Komisijos adresas: Mr. A. Sodaitis — IZS, 57-59 63rd St., Maspeth, N. Y. Šiuo adresu siunčiami balsavimo laiška.

Rinkimuose dalyvauja įsiregistravusieji — jų yra visuose žemynuose. Registracija dar tęsiama iki balsavimo pabaigos, tai yra iki 1953 m. vasario 1 d. Registracijai adresas: Mr. A. Šalčius, 741 McDonough St., Brooklyn 11, N. Y. Įsiregistravusiems išsiunt. rinkimų taisyklės. Kas jų negavo, turi pasiskubinti įsiregistruoti atitinkamai anksčiau. Balsų skaičiavimo posėdis įvyks ne vėliau kaip vasario 12 d.

Pietų Vokietijos radiofonas Stutgartė gruodžio 10 d. savo būste į Rytų problemomis diskusijas sukviėtė apie 30 žmonių iš Rytų Europos emigrantų ir vokiečių mokslininkų tarpo. Jų metu Muncheno un-to teologijos prof. A. Ziegleris skaitė paskaitą apie stalinizma iš religinės pusės ir įrodė, kad stalinizmas nėra jokia nauja religija, o tik religinėmis formomis prisidengęs didaktinis materializmas. Antrojo paskaitos daly jis iškėlė eilę tezių, kurias Vakarų pasaulis gal pastatyti prieš stalinizmo ideologiją. Iš jų svarbiausias sudaro teisybės, laisvės ir žmogaus teisių sūkiai.

Naujas vidutinės kainos Packard išdirbystės automobilis, vadinamas "Packard Clipper De Luxe, 1953 metų modelis.

Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje

KALĖDOS VARELIO SENELIŲ PRIEGLAUDOJE VOKIETIJOJE

Šeimet Varelio prieglaudoje gyvenantiems lietuviams seneliams Kalėdos nebuvo "sausos". Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir Kap. Berento vadovaujamos lietuvių sargybų kuopos rūpesčiu seneliai gavo Kalėdoms 92 kg. cukraus, iš LRK 350 DM pinigais ir iš lietuvių sargybų kuopos Kaiserslauterne 313 DM.

Tokiu būdu švenčių proga seneliams galėjo būti suruoštas bendras pobūvis, ir šie asmenys, kurie lig šiol nėra likę abejingi lietuvių bendruomenės ir mūsų

tautos reikalams, galėjo būti švenčių proga atžymėti, suteikiant jiems nors nedidelį džiaugsmą.

NEMOKAMAI GYDYS LIETUVIUS

Geesthachto ligoninės gydytojas, Dr. Med. Oskar Axter, prieš Kalėdas persikėlęs gyventi į Pforzheimą, nori čia užmegzti tautių sargybų kuopos rūpesčiu seneliai gavo Kalėdoms 92 kg. cukraus, iš LRK 350 DM pinigais ir iš lietuvių sargybų kuopos Kaiserslauterne 313 DM.

Dr. Axter yra vedęs lietuviutę, Geesthachte su lietuviu labai gražiai sugyveno ir nori toliau bendrauti su savo žmonos tautiečiais. Jis pareiškė, kad mielai bendras pobūvis, ir šie asmenys, kurie lig šiol nėra likę abejingi lietuvių bendruomenės ir mūsų

EAR NOISES?

If you suffer from those miserable ear noises and are Hard-of-Hearing due to catarrh of the head, write us NOW for proof of the wonderful, palliative relief many people have reported after using our simple home treatment. NOTHING TO WEAR. Many past 70 reported such relief in hearing and ear noises. SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAYS TRIAL OFFER.

THE ELMO COMPANY DEPT. 899C DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$6.00 In Foreign Countries \$8.00
Two Years Subscription \$10.00
One Half Year \$3.00

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžia J. Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$6.00 Užsienioose — Kanadoje \$8.00
Dviem Metam \$10.00 Dviem Metam \$10.00
Pusė Metų \$3.00 Pusė Metų \$3.00

Prenumeratės pradžia skaitoni nusi užsirašymo diena. Prenumeratės turi būti mokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausitis

Mūsų Dienų Ivykiai

Trumaną Ir Achesoną Palydėdami Prisimename Jų Politikos Davinius Ir Paliekamą Krizę Naujiems Valdovams Išspręsti.

SIANDIENA mūsų krašto ir kitų kraštų žmonės su širdgėla prisimena davinius Prez. Roosevelto užsienio politikos ir slaptos diplomatijos — tragedijas rytų Europos tautų žmonių patekusių į Rusijos vergiją. A. a. Rooseveltas turėjo gerus norus, bet jis nežinojo ir gal nepaisė koki bus daviniai jo "gerųjų norų" ir jo politikos Europai ir Amerikai. Išryškėjusi padėtis parodė, kad Rooseveltas ir jo patarėjai padarė klaidas, sužiniai ar nesužiniai, parduavę Rusijai pusę Europos Teherane ir Jaltaje derybose "appeasementų" politika.

Tiek tegalima pasakyti apie Trumaną ir jo vyr. patarėją p. Dean Achesoną, kurių užsienio politika, Kinijos atžvilgiu, davė tokias pat klaidas kaip Roosevelto Europoje. Kinija tapo kompartijos valdoma, galima sakyti, kad pusė Azijos pateko į Rusijos valdymą per kompartiją. Šie mūsų valstybininkai ir valdovai nuėjo politinių klaidų keliais nugriaudami tiltus ir dabar nebegali grįžti atgal. Tokių politinių klaidų niekad JAV valdovai praeityje nėra padarę kai dabarties mūsų valdovai padarė pataikavimu kompartijų vadams ir Rusijos imperializmui.

Daviniai politinių klaidų brangiai mūsų kraštui kainuoja ne tikta doleriais, bet ir amerikų krauju ir gyvybėmis, dar kai nuos daugiau ateityje. Štai kame glūdi tragedija appeasementų politikos. Tai negarbingi, labai žalingi daviniai. Tokių politinių klaidų nerasime politinėje istorijoje pasaulio didžiųjų valstybių kokias padarė dabarties Amerikos valstybininkai. Palydėjus Prez. Rooseveltą į kapus ir tulus jo bendrininkus į kalėjimą, pvz., Alger Hiss, dabar išlydime iš baltnamio p. Trumaną, iš valstybės depart. p. Dean Achesoną su džiaugsmu, bet prisimindami davinius jų politikos liūdime dėl jų klaidų davinių Amerikai ir kitiems kraštams.

Ko galime laukti nuo naujųjų mūsų valdovų? Ar jie bus tobulesni valstybininkai? Šie klausimai stovi prieš piliečius. Kai kurie spaudos organų redaktoriai teigia, kad yra vilčių, kiti kritiškai pasisakė naujųjų vadų atžvilgiu. Mūsų nuomone, optimizmas rodo žmogaus lengvabūdiškumą, šią savybę matome tarpe naujųjų valdovų. Jie ryškiai parodė mums savo viltis pasiekti taikos, susitarimų su Kremliaus valdovais.

Mes esame nuomonės, kad negalima laukti bet kokių politinių "stebuklų" nuo naujųjų valdovų, nes tuli jų praeityje ejo kartu su demokratų partijos vadais politinių klaidų keliais. Kyla klausimas ar jie pasimokino iš praeities politinių klaidų, ar jie galės išvengti naujųjų politinių klaidų.

Stalino atsakymai į New York Times "diplomatinių" korespondento, p. Repton, paklausimus Stalino naujųjų metų išvakarėse, kai su pirštu rodo Stalino nusistatymą — planus apgaulybės, Dulles paskubėjo atsakyti Stalinui (nors ne jis buvo Stalino klausiamas—aut.), kad Stalinui durys atdaros siekti taikos su Amerika ir kitais kraštais. Mūsų nuomone, jo skubus atsakymas rodo politinę silpnę p. Dulles ir po politikos tendencijas. O ką jis daro tai su žinia Gen. Eisenhower, iš to aišku, kad naujieji vadai tiki į Stalino pareiškimus, kad kapitalizmas ir komunizmas suderinami politiniai veiksniai ir tikslai.

Dabar Kremliaus konspiratoriai pilnai žino kokį nusistatymą turi mūsų valstybininkai — p. Dulles ir Prez. Gen. Eisenhower, žino ir ko Kremlius gali tikėtis nuo amerikų derybose, diplomatiniam kovos fronte ir tarptautinėje politikoje. Mums aišku: jei kas mano suderinti vandenį su ugnimi, tai mažai tenusimano apie šiuos elementus.

Churchill Ir Jo Politika

Išvakarėse karūnacijos karalienės Elzbietos ir prisiekdinimo naujo JAV Prezidento, britų vadas, Ministrų Pirmininkas p. Winston Churchill, skubiai atvyko į Ameriką, anksčiau negu buvo tikėtasi jo sulaukti. Jo misijos tikslai, nors neskelbiami, visgi, mums aiškūs ir suprantami. Jo pasikalbėjimai su mūsų naujais valdovais (p. Baruch name) kai su pirštu rodo, kad Churchill siekia aiškiaus tikslų: nuteikimo mūsų vadų užsienio politikoje britams pageidaujamoje. O britų pageidavimas išvengti karo ligi karalienės bus apkarūnuota, ligi Churchill bus britų valdžios priešakyje. Jo tikslas vengti karo Europoj ir Azijoje. Kodėl? Todėl, kad šis momentas nepalankus britams kariuoti kai jų imperijoje viešpatauja neramybė, kai Britanija nesolidari, politiskai ir ekonomiskai silpna. Todel Churchill nori bet kokia kaina (kitų tautų kaina—aut.), priemone rasti "modus vivendi" su karingąja Rusija, pasiekti laikinosios taikos ir tuomi sudaryti sąlygas britams suvienuoti britų pašlijusią imperiją.

Churchill neatsižvelgia į tai kas bus ateityje su britų imperija, jo noras, (kol jis bus gyvas) siekti išlaikymo imperijos cielybėje. Tai trumpo mąsto egoistinė politika! Bet koki kompromisai Rusijai Europos mažųjų tautų kaina sustiprins Rusiją ir komunizmą visame pasaulyje ir nesumažins, bet padidins pavojų britų imperijai ir Europai rusų imperializmas. Taip samprotauja visi Europos valstybininkai ir rimtesnieji mūsų krašto politinių sferų vadai. Šie žmonės žiūri į Churchillio pasirodymą New Yorke su nepasitikėjimu, nes žino, kad jo politinė įtaka didelė amerikų valdomose sferose ir, kad jis gali nuteikti mūsų naujus vadus

KLAIPEDOJE IR RYGOJE RAUDONOS VĒLIAVOS

Šitaip pavadina "Westfalten-Zeitung" savo straipsnį apie Pabaltijį 1952. 12. 14 d.

Tik mažam lietuvių, latvių, estų ir vokiečių skaičiui pavyko pabėgti iš Pabaltijo į Suomiją ar Švediją. Pabaltijo kraštus skirianti geležinė uždanga yra saugesnė, kaip, pavyzdžiui, prie Oder-Neisės linijos. Todėl iš šių kraštų žinios ateinančios tik atsitiktinai, per pabėgėlius.

"Bet ką Jūs norite žinoti?" — klausia vienas pabėgėlis, "vokiečių Pabaltijį nebėra, gal tik vienas kitas, nepatekęs į MVD rankas. Raudonųjų ir jų pagelbininkų šeiminkavimas buvo baisus. Niekas nežino, kiek buvo išvežta, vistiek, lietuvių, vokiečių ar kitų. Net naujieji ateiviai, atplūdę į Pabaltijį vieton išvežtųjų arba pramonės darbams, buvo areštuojami ir deportuojami.

Pasipriešinimas sovietams ir mašatis Kremliaus rytu Europos planuose niekur nebuvo tokia didelė, kaip Pabaltijy. Taip pat niekur nebuvo toks neplanningas ir besikaitaliojantis planų vykdymas, kaip Pabaltijy.

Neplanningo planavimo mašatis prasidėjo tuojuo po karo, kai Raudonoji Armija evakuavo kaimus, miestus, ir net ištisas sritis. Kai rusai susigriebė atstatyti pajūrio sritis, trūko darbo jėgų. Neuzilgo pradėjo plūsti ateiviai iš Gudijos, Ukrainos, Turkestano ir Vidurinės Azijos. Bet naujieji kolonistai irgi sumaišė planavimą, nes nusėdo ne ten, kur buvo numatyti, bet kur jiems patiko. Raudonųjų viešpačių bandymas susitvarkyti iššaukė pasipriešinimą ir net atvirą maštą. Nuo to laiko prasidė-

Lauritz Melchior, dainininkas, dešinėje išbando naują motorinį laimelį.

Vilniaus Adresas Š. Korėjai

Pasirodo, lietuviai ne tik vežami į Korėją kaip "kariai savanoriai", bet ir raginami "padėti Korėjos liaudies demokratinei respublikai". Vilniaus miesto vykdomojo komiteto vardu minimoji respublika parašė laišką, surašytą į geltoną šilką ir papuoštą š. Korėjos vėliava, kuri, Vilniaus radijo pranešimu, vykdomasis komitetas nutarė "saugoti kaip darbo žmonių relikviją". Vilniaus vykd. komitetas į tą laišką atsakė adresu, papuoštu gražiais lietuviškais ornamentais, kuriame pažymi, kad Korėja "drg. Stalino ir TS pagalbos dėka prisikėlė iš griuvėsių". Toliau palinkėta, kad "krašte nebeliktų nei vieno okupanto".

Vilniaus radijo 16 d. pranešimu, Klaipdoje buvo suauktas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyrių pirmūninkų ir pavaduotojų susirinkimas, kuriame svarstyti kvalifikacijų ir darbo metodų reikalai, aiškinti Raud. Kryžiaus uždaviniai kaime. Po susirinkimo pasidalyta Raud. Kryžiaus vardu varomos agitacijos patirtimi.

Sovietinėmis žuvimis įžuvinamas ir Nemuno žemupyje, kad ir žuvys būtų kitokios, — atsi-eit, geresnės nei "buržuaziniais laikais". Žemupyje 2000 ha vandens rajonas esąs specialiai paskirtas žuvinavimui. Bolševikai gūriasi, kad jau esą įleista naujos rūšies žuvų 50,000, o iki penkmečio pabaigos bus įžuvinta dar 50,000.

Vilniuje vykusiame 7-me kom. jaunimo suvažiavime, posėdžiavusiam Filharmonijos būste, buvo iškilmingai pareikšta, kad "komjaunimas yra ištikimas partijos pagalbininkas. 10,000 komjaunuolių yra stachanoviečiai ir duoda pavyzdį kitiems". Suvažiavimą pradėjo ir apyskai-tinį pranešimą padarė CK sekr. Raguotis. Pažymėtina, kad suvažiavime dalyvavo žymus rusų skaičius. Išrinktas 9 asmenų CK biuras, 1 sekretorium išrinktas Pefkevičius, sekretoriais — Si-lejevas, Čepulis, Grigonis, Rat-kūtė.

UNO Aukštojo Komisarų Įstaigos Skelbimai

Pasų reikalai

Kai kuriuos vokiečių įstaigos tremtiniais dar išdavinėja vadinamus "Fremdenpass". Pagal 43 bendru 1952. 8. 15 d. administratyviniu nuostatu, tremtiniais turi būti išduodami tarptautiniai kelionių pasai, neatsižvelgiant į tai, ar tremtinys numato kur keliauti, ar ne. Lietuviams tokius tarptautinius pasus atstoja Lietuvos užsienio pasai. "Fremdenpass" išdavimas pateisinamas tik tais atvejais, kai tremtinio teisės, dėl nusikalstamo veiksmo arba psichinės nesveikatos ir pan., yra savaimės susiaurintos.

DP gydytojų reikalai

UNO Aukštojo Komisarų įstaiga rūpinasi, kad būtų DP gydytojai gautų teisę verstis Vokietijoje praktika arba šiaip gauti darbo savo profesijoje. Buvę DP gydytojai bedarbiai prašomi suteikti per savo tautinius komitetus žinių UNO A. Komisarų įstaigai.

Lankymasis UNO A. Komisarų įstaigoje

Kai kurie tremtiniai savo reikalais neapdairiai važinėja į A. Komisarų įstaigą. Įstaiga praneša, kad nėra jokios prasmės asmeniškai joje lankytis, jeigu prieš tai nebuvo reikalas išdėstytas raštu ir gautas atsakymas, iš kurio paaiškėja kelionės būtinumas.

Pašalpos prašymai

Tremtinių prašymai juos sušelpiti UNO A. Komisarų įstaigos nukreipiami į tarptautines religines labdaros organizacijas. Prašytojas turėtų todėl savo prašyme pažymėti savo tikybą, kad įstaiga žinotų, kuriai labdaros organizacijai prašymą persiusti. Pati įstaiga šalpai lėšų neturi.

paklausti Churchillio patarimų.

Kuo baigsis Churchillio misija mūsų krašte, ateitis pasakis, dabar galime tikėtis iš esamųjų politinių tendencijų išvadas pasidaryti ir pasisakyti kritiškai vertindami britų vado politiką.

RAUDONOJI ARMIA

Sovietų ginkluotąsias pajėgas žmonių išteklius paprastų ir net vieni pervertina, kiti nepakankamai įvertina. Kremlius, savaimė aišku, stengiasi raudonosios armijos tikrąjį pajėgumą apgaubti paslaptingumo šydu. Vis dėlto įvairiausiais keliais į Vakarų prasiskverbia žinios apie Sovietų pajėgų stipriąsias ir silpnąsias puses; reikia manyti, Vakarų valstybių kariniai štabai apie tai yra geriau informuoti, negu tai gali būti viešai skelbiama.

Sovietų politinis tikslas, anot jų, yra užvaldyti pasaulį bet kokiomis smurto priemonėmis: revoliucijomis, sukilimais, plie-tiniais karais, intervencijomis, ultimatumais ir, pagaliau, stambesnio mąsto karais. Politinį agresingumą atitinka ir karinis. Sovietinė armija ruošiamą specialiam tikslui — sunaikinti ne-komunistinį pasaulį ir įkurdinti visame žemės rutulyje komunistinę diktatūrą. Tai doktrina, savaimė aišku, yra pajungta ir visa Sovietų ūkio politika. Sovietų Sąjungos ūkinis ir karinis pajėgumas suderinus su Vakarų kraštais, ypatingai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, yra palyginti žemas. Dėl tos priežasties Sovietai pastarojo karo metu nesirėmė kokiomis nors efektyvinėmis technikos priemonėmis ar naujenybėmis, o pirmoje eilėje savo milžinišku žmonių išteklių eksploatavimu. Turėdami dideles atsargas savo armijoms papildyti, bolševikų vadai žmogaus gyvybę brangino labai menkai. Šarvuotis, lėktuvus, patrankas, net ir paprastas šautuvas Sovietų armijoje turėjo didesnę vertę negu žmogus. Pastarasis kanas aiškiai parodė, kokia aukšta žmonių gyvybių kaina Sovietų vadovybė siekia savo karinių tikslų.

Karinis išlavimas kovon siunčiamų raudonarmiečių didžia dalimi buvo visai nepakankamas. Raudonarmiečiai dažniausiai kentė badą. Puolimų išdavos — Sovietų armijos turėdavo tokių didelių nuostolių, jog divizijos jau po kelių mėnesių sunykdavo ligi 20-25% savo pirmųjų sudėties. Dažnai į kovą buvo siunčiamos šaulių kuopos, kuriose buvo likę vos tik po 15-20 vyrų. Sovietų karinė medicina laikėsi dėsnių, kad sužeistieji kuo greičiausiai turi būti siunčiami atgal į frontą. Tuo tarpu karininkai, susinėtę į savo kastas, vengdavo statyti savo gyvybę į pavojų. Kritiškais kautynių momentais vadai pasišalindavo ir palikdavo dalinius savam likimui.

Totalistinė valdymo sistema sukludė Sovietams karo metu išvystyti mokslinius tyrimus ir tinkamai mobilizuoti mokslinį potencialą. Stigo ir technikinių priemonių atradimams ir išradimams išnaudoti. Stalininė diktatūra sugebėjo įkurti tik vyrų gynybos komitetą su neapbrėžtais įgaliojimais. Komitetas mobilizavo visus medžiaginius ir žmonių išteklius paprastų ir net jau pasenusių ginklų gamybai. Drausmė buvo palaikoma beato-dairiškais smurto priemonėmis.

Antrojo karo metu Sovietų Sąjungoje buvo mobilizuota netoli 28 milijonai vyrų. Iš jų 8 milijonai žuvo, 12 mil. buvo sužeisti ir didžia dalimi l. ko invalidai, apie 4 mil. pateko į nelaisvę. Sovietų agresingoji karo politika ir dabar, kaip ir anksčiau, remiasi milžiniškais žmonių ištekliais. Sovietų vyriausybė turi realiai atsižvelgti į žemą ūkinį ir technikinių lygi, todėl laiko dideles sausumos pajėgas, lygia-grečiai išvystydama pagal išga-les toli veikiančias oro ir jūros pajėgas.

Komunistinis režimas nesudaro nei kariams, nei karininkams pakenciamų medžiaginių gyvenimo sąlygų. Jokiam tarnybos laipsniui neleidžiama laisvai pasisakyti. Karininkams draudžiama reikšti bet kokią asmeninę iniciatyvą. Stalininė diktatūra auklėja ir elinius, ir karininkiją aiklai paklusti partijos vadovybei be jokio priestaravimo. Kad kariai neturėtų nė laiko apie savo reikalus pagalvoti, visa jų diena, nuo ryto 6 valandos ligi 23 val. vakaro, yra griežtai suskirstyta.

(Bus daugiau)

Atsišaukimai — Širibų Vargas

Kitas jaunas vokiečių, iš viso pagyvenęs apie trejus metus Lietuvoje, gerai išmokęs lietuvių kalbą, pasakoja, kad apylin-kėje, kur jis gyvenęs, būvę daug partizanų tik jų veikimas, įsteigus kolchozus, kiek pašū-kėjęs, nes ūkininkai kartais patys pristigdavę majsto.

1947 m. prieš rinkimus jis ma-tes išskabinčius atsišaukimus, kuriuose buvęs atvaizduotas Leni-nas, laikantis maišą, o Stalinas pasiglemžęs kema į jį lietuvius, palinkusiomis galvomis, sumen-kusius. Šio paveiksl'o apačioje buvęs maždaug toks užrašas:

Leninas laikė maišą,
Stalinas užrišo.
Visa Lietuvėlė
Jau buvo sukišta.

Tų atsišaukimų buvę iškljuo-ta gana daug ir milicija bei s-tribiai turėjo daug darbo, kol juos nurankiojo.

Vienu metu įvairios žinios, su-rašytos rašomąja masinėle, bū-davo išskabinamos ar numetamos į ūkininkų kiemus. Apklausi-n-tasis jaunas vokiečiųis mano, kad tai buvo partizanų daroma.

— 24 nauji kardinolai yra iš 13 tautų, tarp kurių randasi 66 metų James Francis kardinolas McIntyre iš Los Angeles, Californijos. Tarp neatvykusių yra Aloizjė kardinolas Stepinac iš Jugoslavijos ir Stefan kardib-nolas Wyszynski, iš Lenkijos.

Norman Rockwell, Amerikos žymiausias piešėjas sėdi su Robert De Block, 12 metų, kurs buvo modelis 1953 m. kalendoriams, paskirtiem Ford Motor kompanijos 50 metų sukaktuvių minėjimui.

NAUJASIS AMERIKOS IMIGRACIJOS ISTATYMAS

Gruodžio 24 d. įsigaliojo naujasis "Immigration and Naturalization Act", dar vadinamas jo autorių vardu "McCarran-Walter įstatymu", 180 dienų praėjus nuo dienos, birželio mėnesyje, kada JAV Kongresas jį priėmė nepaisydamas prezidento Trumano veto. Šis įstatymas pirmą pastangą Amerikos istorijoje kodifikuoti šalies imigracijos įstatymus, prisilaikyti prie senojo įstatymo, nors jame yra daug pakeitimų, kurių visa eilė yra labai svarbi.

Kiekvienas imigracijos įstatymas atsako dvejus svarbius punktus: Kiek imigrantų numatoma į metus įleisti ir kas gali imigruoti? Šis rašinys plačiau šiuo kartu atsakys į antrąjį klausimą.

Naujuoju įstatymu, kiekvienas — nežiūrint jo rasės — noris imigruoti į Jungtines Valstybes privalo, kaip ir senajame įstatyme turi sekti tą pačią procedūrą; jis paduoda vizai prašymą. Normalus, sveikas asmuo, nenusikaltes kriminaliniai, moraliai ir politiška turi teisę gauti vizą.

Jei kartais aplikantas yra nesveikuojantis ar invalidas, kas pasunkintų jam pačiam užsidirbti duona, jis privalo paduodamas prašymą įrodyti, kad jis yra pakankamai finansiškai stiprus užsitikrinti savo ateitį Jungtinėse Valstybėse.

Padavus vizą jam reikia laukti. Kiek laiko jis lauks priklausau nuo to ar jis bus priskirtas ne-kvotiniai ar normaliai imigracijos eigai.

1921 metais, JAV Kongresas pirmą kartą nustatė skaičių imigrantų, kurie gali atvažiuoti. Kiekvienai šaliai, išskyrus Vakarų Hemisferą, buvo nustatytos griežtos kvotos — tai reiškia, kiek iš kiekvienos šalies kiekvienais metais gali į Jungtines Valstybes įvažiuoti.

Išimtis yra daroma ne-kvotiniams imigrantams kurioms nereikia laukti kvotos eigos numerio.

Ne-kvotiniai Imigrantai

Nekvotiniams imigrantams nereikia laukti vizų numerio. Jie gali imigruoti kada tik sutinka su visais reikalingais reikalavimais. Žemiau yra išvardinami asmenys kuriems nekvočinė pirmenybė buvo suteikiama pagal senąjį ir dabar pagal naująjį įstatymą:

- 1) Jungt. Valstybių piliečių vaikai, bei vyras ar žmona. (Pagal senąjį įstatymą JAVbių moterų piliečių vyras turėjo teisę imigruoti į šį kraštą tik tada jei jie buvo apsivedę prieš 1948 metus. (Šis priedėlis pagal naująjį įstatymą buvo panaikintas).
- 2) Dvasininkai (jų vaikai ir žmonos) kviečiami į parapijas šiame krašte. (Senajame įstatyme tokias pat teises turėjo ir profesoriai, kurios naujuoju įstatymu buvo panaikintos).

3) Imigruoti pirmenybes turi visi Kanados, Meksikos, Kubos, Haiti, Dominikonų Respublikos, Panamos Kanalo zonos ir visų kitų nepriklausomų Vidurio ir Pietų Amerikos valstybių kilmės asmenys, jų žmonos ir vaikai.

4) Svetimšaliai buvę įleisti pastoviam apsigyvenimui į J. Valstybes, grįžta iš laikino vizito užsienyje.

Naujasis įstatymas dar suteikia nekvočinę pirmenybę šiems:

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės tarnautojai ar garbingai atleisti jos buvę tarnautojai užsienyje, jų žmonos ir vaikai, jei jiems šią pirmenybę suteikti prašo jų buvę viršininkai.

Kvotos Imigrantai

Visi kiti imigrantai turi laukti išgauti vizą. Daugeliui tai reikiama laukimą išsilaikyti dešimtmečiais — ypač tų tautų kurių kvotos yra jau papildytos daugeliu metų.

Kvota nustatoma tik vienu būdu: kokiame krašte asmuo yra gimęs. Pilietybė ar tautybė čia nevaizina jokios reikšmės, tik šalis kuriame jis gimė.

Tarp senojo ir naujojo įstatymo kvotos reikalavimas yra tik šis skirtumas:

- 1) Pagal naująjį įstatymą, svetimšaliai, kurių vienas tėvų buvo aziatas automatiškai pervedamas į Azijatų kvotą.
- 2) Iš senojo įstatymo yra pervesta taisyklė, kad kvotinio imigranto žmona ir vaikai gali būti užskaityti, jo vieno kvotos numerui siekiant neišdraskyti šeimoms.

Kolonijų gyventojai, kurie anksčiau naudojo juos valdančios valstybės kvota dabar galės sunaudoti ne daugiau kaip 100 kvotos numerų iš valdančiosios valstybės kvotos. Kiekviena kolonija turės savo atskirą šimtą kvotos numerų.

Pirmenybė

Pagal senąjį įstatymą kiekvienoje kvotoje imigrantai turėjo dvi pirmenybes. Naujasis įstatymas šių pirmenybių skaičių padidino.

Kiekvienos kvotos apie 50% yra rezervuojama asmenims (jų žmonoms ir vaikams) baigusiu aukštąjį mokslą, technikiams specialistams ir tiems kurių darbas JAVbių Generalinio Prokuroro sumanymu būtų JAVbėms labai naudingas tiek ekonominiu, tiek kultūrinio atžvilgiu. Kad imigrantas galėtų pasinaudoti šia pirmenybe, ištaiga ar asmenys nori atsikviesti minėtų kategorijų asmenį, turi paduoti prašymą Generaliniam Prokurorui.

Kiekvienos kvotos 30% yra rezervuojama Amerikos piliečių tėvams kurie yra nejaunesni kaip 21 metų (Šis priedėlis yra pervestas iš senojo įstatymo).

Vyresnio amžiaus vokiečių prisimindama savo gyvenimą Lietuvoje, kur ji išbuvusi nuo 1947 iki 1951 m., tarp kitko, pasakoja:

"Laisvas" Lietuvos Ūkininkų Kolchozinimas

Ūkininkas, turįs didesnę ūkį, jei bandydavo pasisamdyti darbininką, tuojau buvo apšaukiamas liaudies priešu. Bet tai buvo tik iš valdžios pusės, ir ūkininkai vis tiek stengdavosi gauti darbo jėgos, kal galėtų tinkamai žemę įdirbti, nes rudeniu atėjus, turėdavo atiduoti labai didelę duoklę valstybei. Duoklė buvo nustatoma pagal ūkio dydį ir ūkininkas negalėjo aiškintis nepajėgiąs prievolės atlikti dėl to, kad negalėjo turėti sandomos darbo jėgos. Į tai jis gaudavo trumpą, atsakymą: "Jei ūkis per didelis, pats negali jo apdirbti, atiduok kitiems arba stok į kolchozą". Ūkininkai talkindavo vieni kitiems ir gaudė bet kurią pasitaikiusią darbo jėgą. Tačiau ir tai jų neišgelbėjo, nes prievolės, nežiūrint koks buvo derlius, vis būdavo didinamos ir vis atsiradavo naujų priespaudos priemonių. Apdėdavo dideliais mokesčiais, valstybinėmis paskolomis, kurių niekas dar nėra gavęs atgal, ir kitaip buvo spaudžiama. Pav., pačios darbymetės laiku atėdavo įsakymas atvykti su arkliais į tą ar kitą geležinkelio stotį, esą, atvykę vagonai su sėkliniais grūdais ir reikia juos patušinti, o grūdai vėliau bus dalinami ūkininkams. Ūkininkai, nors ir pykdami, bet važiuoja ir kartais išlaukia vieną ar dvi dienas, o jokių vagonų su grūdais neatėina.

Arba vėl: ūkininkui nustatoma iš miško išvežti tam tikras kiekis malkų. Norėdamas greičiau atlikti, ūkininkas veža dieną ir naktį, o kai norma baigia, daugiau pranešimą, jog turįs dar daugiau išvežti, nes įvykusi klaida. Nei priešintis, nei pasiskūsti negali, be to, jam dar lyg pasityčiojant, pareiškiama, jog turįs džiaugtis, kad jam norma padidinta, nes už tai valdžia sumo-

20% rezervuojami žmonoms arba vyrams svetimšalių, kurie teisėtai atvykę į šį kraštą pastoviam apsigyvenimui. Šia pirmenybe naudojasi taip pat ir svetimšaliai vaikai. Ir šis priedėlis yra pervestas iš senojo įstatymo.

Jei kartais dar kas liktų po šių trijų grupių, kvotos dalis turi būti atiduodama Amerikos piliečių broliams, seserims ar vaikams vyresniems kaip 21 metai amžiaus. Asmenims, netinkantiems nė prie vienos iš šių kategorijų tenka naudotis nuo šių visų pirmenybių likusia kvotos dalimi.

BŪSI LINKSMAS IR SVEIKAS JEI UŽSISAKYSI 1953 m.

PELĖDA

Gera nuotaika padeda įveikti visus rūpesčius ir vargus. Ligoniams ji geriau veikia už patentuotus vaistus. Ten kur nesilanko Pelėda vizituoja daktarai ir graboriai.

Pelėda duoda daug šaržų, karikatūrų, juokų, fejletonų ir pavaiduoja visą mūsų politinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą iš linksmosios pusės.

Pelėdoje bendradarbiauja žymus rašytojai, dailininkai, žurnalistai. Pelėda išsina kiekvieną mėn. 28 pusl. ir duoda skaitytojams paveiksluotą priedą Tėviškės Aida nemokamai. Pelėdos prenumerata metams tik \$4.00, pusei metų \$2.50. Atsiuntusiems metinę prenumeratą \$4.00 iki sausio mėn. 15 dienos gaus gausiai iliustruotą su priedu Michaldos pranašystės dideli turinimą 1953 metų Pelėdos Kalendorių nemokamai.

Adresuokite: PELĖDA 3153 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

VARGO MOKYKLOS

Krašto Valdyba, jos bendradarbiai ir talkininkai kreipia didelį dėmesį į Vokietijoje veikiančias Vargo Mokyklas ir rūpinasi joms kiek galėdama padėti.

Kalėdų švenčių proga susirūpinta Vargo Mokyklas lankantiems lietuvių vaikučiams suaruoti Kalėdų eglutes. Krašto Valdybos švietimo inspektoriaus p. A. Venclausko rūpesčiu pavyko gauti iš Švedų Šalpos Įstaigos (Schwedisches Hilfswerk) paramą rūbais. Jų gauta tiek, kad visi Vargo Mokyklų mokiniai — 99 berniukai ir 81 mergaitė — gavo bent po vieną rūbelį.

Keliems berinukams švedų dovanų pritrūko. Laimingu būdu jas galima buvo papildyti tik ką iš Australijos gautų rūbų siuntiniu. Šiuos rūbus paaukėjo bendriems šalpos reikalams trys Australijos lietuviai, p. p. A. Danta, J. Šnižas ir J. Snikas. Šis siuntinys yra dalis Australijos lietuvių bendruomenės sukeltos akcijos rinkti gukas Vokietijoje gyvenantiems tautiečiams suselpti.

Krašto Valdybos bendradarbio, p. J. Glenžos, rūpesčiu iš jo artimųjų Amerikoje gyvenančių lietuvių buvo gauta dovanų, iš kurių pasisekė padaryti visiems Vargo Mokyklų mokiniamis saldimunų ir žaisliukų siuntinukus. Tokiu būdu šioms Kalėdoms visiems Vargo Mokyklas lankantiems vaikučiams paruošta nors kuklaus džiaugsmo valandėlės.

Kiek reikšminga yra Vargo Mokyklų veikla, matosi iš čia dedamo Augustdorfo Vargo Mokyklos pranešimo.

Ją sudaro 15 mokinių dviejose grupėse. Vyresniųjų, 5-8 mokslo metų, yra šeši mokiniai, visi kiti — pirmamečiai ir antramečiai. Vyresniųjų grupėje dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir geografija. Mokykla turi didelį, P. Mantnieko išleista, Lietuvos žemėlapi, kuris palengvina geografijos dėstymą, bet

kantį, ir jis galįs gerai uždirbti. Gi dirbant nuo saulėtekio iki tamsos su dviem arkliais ir dar kam nors padedant, gaudavo 10-12 rublių, kurių ir degtinės buteliui neužtekdavo, kaip ūkininkai patys karčiai pasiepdavo.

Kolchozui priklausantieji ūkininkai tokiems darbams nebuvo varomi darbymetyje. Todėl savarankiškieji ūkininkai nepajėgdavo išsilaikyti ir, jei apleidžiant Lietuvą, kaimas, kur ji gyveno, buvo jau "laisvai" įsijungęs į kolchozinę sistemą.

šiaip tinkamų vadovėlių trūksta. Per lietuvių kalbos pamokas dėstoma gramatika, rašomi diktantai ir rašinėliai, skaitomi lietuvių autorių raštai. Išmokyta daug eilėraščių ir dainų. Tautos švenčių metu mokiniai atlieka meninę dalį. Išėita trumpas Lietuvos istorijos kursas, supažindinta su Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo istorija, Nepriklausomos Lietuvos gyvenimu, papročiais, be to, plačiai nušviesta dabartinė mūsų Tautos tragedija ir mūsų uždaviniai tremtyje.

Kiekviena grupė turi po tris pamokas per savaitę. Mokiniai pamokas lanko su dideliu noru. Vasaros metu pamokas buvo įvairinamos ekskursijomis, o dabar — žaidimais. Vargo Mokykla dabar lanko visi Augustdorfo lietuvių mokyklinio amžiaus vaikai. Reikia pasakyti, kad lietuvių Vargo Mokykla yra kaip lietuvis ant išdžiūvusios dirvos. Mūsų vaikams gresia suvokietėjimas, kurį tik Vargo Mokyklos, žinoma, gerai vedamos, gali atsverti. Jos yra mūsų tautiniai židinėliai, prie kurių išlaikymo turi prisidėti visi laisvojo pasaulio lietuviai. Leisti vaikams nutautėti būtų bendras mūsų nusikaltimas lietuvių tautai.

Paskutiniu laiku Augustdorfo Vargo Mokyklą stipriai parėmė Balfas, daugiausia šelpdamas mokinius.

Prie atidarant čia Vargo Mokyklą, buvo jaučiamas mokinių nutolimas nuo mūsų tautos kamieno. Kai kurie vaikai namie jau kalbėjo vokiškai. Dabar viskas pasikeitė į gerąją pusę. Mokyklos lankymas yra savanoriškas, todėl svarbu mokinius geruoju patraukti, kas Augustdorfe yra pavykę.

Pietinės Korėjos Armija tapo vėl stipri jėga, aciu amerikiečiams

Lietuviški namai - Pavyzdys Vokiečiams

"Hannoversche Presse" — gruodžio 16 d. deda Cellės apylinkėje pastatytą molinių namų atvaizdą. Juos pasistatė vienas vokiečių pabėgėlis iš Lietuvos. Belipdant jam molio namus, giliai konservatyvūs Saksonijos žmonės žiūrėjo į šią statybą labai skelptiškai, manydami, kad nuo pirmojo lietaus namukas išties. Lietuvos vokiečių E. Bernhard betgi buvo užsispyrėlis ir aiškino, kad jis tokius namus matęs savo tėvynėje Lietuvoje ir kad jie, nežiūrint aplinkinių pajuokos, stovės. Laikraštis rašo, kad Bernhardas į namus įmūrijęs ir savo lietuviškosios tėvynės patyrimą.

Nedideli, bet dailūs iš molio sulipinti namai stovi, pakelia visas audras, lietuvių ir sniegą, o apylinkės žmonės pagarbiai į juos žiūri. Kiti pabėgėliai irgi ketina statyti su tokiu būdu pastoges.

Mintis - Vaiduoklis

Paberžėje — nusvirę liūdno šakos, Paberžėje — tamsi, tamsi naktis. Su vėjais ten mintis vaidenos Ir kelio klausė verkdama pušis.

Tankmėje ūbavo pelėda, Rasa juoda šešėliais biro; Klaidi, nerimstanti bastūnė, Mintis nuilsusi klajojo.

Ant amžių vieškelio — nulinkę kryžiai, Ant amžių vieškelio — naktis; Kančia ir juokas ten paklydę, Ir skausmui skirta ateitis.

L. S.

Lietuvaitės Kentėjimai

Nūn verčia autorių kažkokia nežinoma jėga raštu išreikšti mintis, pažadintas mergaitės becevyinės. Jos yra gaivinantis balzamas kenčiančiai benamio žmogaus sielai. Jos yra skiriamos tam, kuris klajoja svetimame pasaulyje, ilgėdamasis tėviškės namų. Vijoklės mintys, jos norai ir siekimai — visas mergaitės gyvenimas yra kelrodis į skausmo pergalės šventę. Susipažinę su jos dvasios troškimais, mes lengviau rasime tikrą kelią į žydintį pavasarį, nugalėjusį šaltį ir mirtį. "Skausmo pergalė" vadinasi tos lietuvaitės dienoraščio fragmentai. Tai yra "asmeniškų" dokumentas benamės sielos, prasmingai kenčiančios svetimame krašte, svetimuose namuose, svetimose gatvėse, svetimose darbovietėse — svetimame pasaulyje. Jis vaizduoja, kodėl ta benamė siela kenčia, kaip ji kenčia ir kam jina taip kenčia. Ji skaitydamas, regi tremties skausmo prakeikimą ir kartu jo palaimą: regi, kokia skaudi ir slėpinga išvartyto iš namų žmogaus gyvenimo dalis. Jis yra klaidžiojantis, vargstantis ir kenčiantis žmogus, kuris ilgisi savo tėvynės, kuris ieško prarasto rojaus. Jam skirta pergalėti šios žemės būtis, kuri tikruoju yra skausmo būtis.

Skausmo pergalė yra ne kas kita kaip kenčiančios sielos pergalė, kurios Vijoklė siekia visu savo gyvenimu. Žmogus, kuris sugeba prasmingai kentėti, pasidaro laimėtojas; jo skausmas išveda jį į laimę.

Kaip kenčia, gyvena žmogus, kurio tremties kentėjimai turi didelės prasmės? Kokių keliu eina Vijoklė į skausmo pergalės šventę? Ji stengiasi, kad nepalūžtų tremtyje po sunkia likimo dalia, ji daro visa, kad išgelbėjus iš vergystės ir mirties savo mylimą tėvų kraštą. Jos pastangos yra spontaniškos ir aistringos, pilnos didelių idėjų, labai valingos ir nepalaužiamos; jos kovos būdas —

originalus ir savas, tauriai subjektyvus, sukeliąs nuostabos ir pagarbos. Tai yra nepaprastas būdas pasiekti pergalę, kylančią iš skausmo, gimusiai iš tėvynės ilgesio, pagaliau — triumfuojančiai virš tremties ir benamiškumo. Skaitydami šio dienoraščio fragmentus, matysime, kad kelias į skausmo pergalę yra labai vargingas, reikalaujantis daug aukų ir išsižadėjimų. Juo keliaujantis puola ir keliai; jis kopija į pergalės karną žaizdotom kojom, nudaugytais keliais ir kruvinom rankom. Iš jo akių trykšta vilties šviesa, pranašaujanti skausmo pergalę džiaugsmo žemėje.

Tikrai, kai nejuociom įsigilini į Vijoklės būties pasaulį ir susipažįsti su jos vaikystės gyvenimo spinduliais, su josios naktų ir dienų sapnais, su jos ilgesio paveikslais ir slėpingais širdies troškimais, kai pamatai, kokie nepaprasti dalykai dedasi paprastos mergaitės dvasios šventovėje: kokie altoriai ten statoma ir kokios aukos žada būti ten atnašaujamos, — tave apima giedras jausmas, kuris tau patinka, nors ir nemoki pasakyti kodėl. Ta palaiminta nuotaika gali tačiau džiaugtis tik tas, kam yra skirta pakilti viršum nuvalkiotos kasdienybės, kuri nieko daugiau nepažįsta, kaip darbą, valgį, miegą, dviejų kūnų glaustymąsi ir beviltišką bėgimą iš vietos į vietą. Kad tikrai daugiau pamiršus, kad tik mažiau skausmo pajutus. Tik "aukos katarsy" išskaidrintoje kasdienybėje mums Vijoklės dienoraščio fragmentų dvasia pasidarys jova. Benamiškas žmogus, kuris sugeba pakilti virš "savo" kasdieniško ir banalumo jau švenčia sieloje grįžimą tėvynėn, jis jau girdi gaudžiančius varpus džiaugsmo šventėje, suruoštoj tremties skausmo pergalėi atšvesti.

(Ištrauka iš K. Cirtauto knygos "SKAUSMO PERGALE". 186 pusl. Kaina \$1.50. Gaunama: — Immaculate Press, R. F. D. 2, Putnam, Conn. ir "Amerikos Lietuvis" Redakcijoje).

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI

UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

1. Lietuvių Tautos Kėlias \$3.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apsysaka 1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo75
6. Gyvulių Protas 1.00
7. Sapnininkas 1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
9. Timeless Lithuania 2.50
10. Varpai Skamba 2.50
11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė 1.50
13. Haugo Pasakos Karavano 1.50

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER

J. J. SAVICKAS—SAULENAS

ORŪNAS

ISTORINĖ APYSAKA IŠ 12-to SIMTMEČIO

(Taša iš pereito num.)

SIEKIMO PUNKTE

Dainius atvykęs į Lakinės apylinkę, nesiskubino į pačią pilį, nes norėjo susipažinti ir padaryti gera įtaką vietiniuose gyventojuose. Žinoma, tas lengvai jam ir davėsi, nes kanklininkai — dainiai tais laikais visur buvo gerbiami kaip kai Vaidilos, Vaidilutės ar pats Krivė. Gyventojai per trumpą laiką dainių pamilo, ir ėmė jo prašyti, kad jis apsigyventų tarp jų, kuomet jie sužinojo iš dainiaus, jog jis neturįs gyvenimui nuolatinės vietos ir nuosavos pastogės, kurią būk lenkai užpuolę sudegino, o šeimą pavėgė. Bet širdyje jis džiaugėsi tokių gyventojų prisirišimu, nors pavirsutiniai nudavė būk jis norįs keliauti toliaus, kad galėtų pamiršti visus jo krūtinę siegiamus vargus.

— Apsibūti prie tokių gerų žmonių, kurie man padėtų pernešti visas sielgaraus būt labai malonu, atsiliepė kiek pamastęs Dainius, bet kur ir kaip aš čia gyvensiu?

— Su tuo nesirūpink, atsiliepė pašėsupio gyventojai. Jūk viena savaitę pas vieną pagyvensi, antrą pas kitą, o kol visus išsiliosi, tai daug metų praeis.

— Labai dėkui, atsiliepė dainius. Matau jūsų norus ir troškimus dėl manęs, o tas mane labai džiugina. Bet tokis gyvenimas, kokį jūs man siūlotė, bus man ir žmonėms įkirus. Nes kiekvieną savaitę kilotės vis į naują vietą nėra labai patogiu, o antrą, aš esu pratęs prie dainos ir muzikos su kurią ir naktį nelabai tesiskiriu. Pabundu po pusianakčio ar aušrai brėkstant ir virpa kankinių stygos, suokiasi daina gyvenimo džiaugsmų, skausmų ir vargų suaušta. O nuo to atrastai man bus labai sunku ir nemalonu. Be to, seni kaulai įskausta begulint, o praeties prisiminimai ir sielgaraus tik po dainos sumažėja. Dėl to pas kuriuos aš nebūsiu, vis tik įkyrėsiu jums ir aš pats jausiuos suvaržytas. Juk laisvas girių gyventojas lietuvis nemėgsta varžytis ir būt kieno sunkenybe. Daug geriau būtų man jei paveltumėt ir padėtumėt man pastatyti mažą stubelę netoli Šėšupės kranto, tarp didžiulių ošiančių girių esamos aikštelės. Ten man bus ramu su miško giesmininkais paukšteliais kalbėtis, nes aš myliu vienatvę ir miškinį ramų gyvenimą.

— Jei tik tiek tenori, atsiliepė milžiniško ūgio keletas vyrų, tai greit ir gausi.

Kaip bėmatant ėmė kaukšėt kirviai, braskėt ir grūt medžiai keliolikos vyrų kertami, o kiti tašė, rastus voliojo į aikštelę, nērė pamatą ir ėmė statyt Dainiui namelį. Per vieną dieną namelis ir buvo gatavas. Sekančią dieną uždengė stogą ir dainiaus galėjo persikraustyti į nuosavą namelį, kur vietiniai gyventojai jam prinešė maisto ir kitiokių reikmenų.

Nustebino net Donosevičių tokis lietuvių atvirumas, nuoširdumas ir užuojauta kitiems kuomet pas lenkus katalikus tą dieną su šviesa niekur nebūtom radęs. Bet greit atsikratęs jo planus graunančių minčių, persikraustęs į savo stubelę, ėmė šeiminkauti kaip tinkamas ir apmąstinti tolimesnius planus.

Apsipratęs su aplinkiniais gyventojais, su jų padėtimi, ėmė jį kvieisti į pilį palinksminti daina ir muzika ten esančiuosius. Nuo tuo laiko dažnai Donosevičius lankydavo pilį, nes ten visų buvo mylimas ir laukiamas, tik viena kunigaikštienė Agelė nuo pat pradžios lyg kokio nujautimo perspėjama, šalčia atsinešė prie dainiaus. O jei kuomet neužsitikėjimo jai mintys kildavo link, tai pats kunigaikštis Gelvainis ją suramindavo ir tamsiasias mintis išsklaidydavo. Po kiek laiko ir Agelė priprato prie dainiaus keistų žvilgsnių.

Dainiui pilies vartai visuomet buvo atviri. Ten jis skambindavo, žaisdavo po sodą su aukštesnių pilies vadų vaikais, o už vis daugiausia dėmesio jis kreipė prie venturčio kunigaikščio sūnaus Orūno. Jis su juo daugiausiai žaidė, jam skambino ir dainavo, dėl to dar mažas, vos šešių metų Orūnas dainių pamilo ir su juo jis daugiausiai laiko praleisdavo.

Džiaugėsi tą šią matydamas Gelvainis, kad jo Orūnas taip smarkiai prisirišo prie dainiaus iš kurio daug ko gali jo manimu išmokti ir išmokta, kaip reikia tėvyne mylėti, ją gint, ir garsiuosius žygius prisimenant, ugdyt stiprią karžygio dvasią.

O tuo labiausiai nepraleisdavo progos Donosevičius žaisti su vaikais ir linksmint juos, nes tokiai būdu galima geriausiai sužinoti, kur kas dedasi, kas ką rengia, o visas pilies žinias gauti jam ir buvo reikalingiausia.

ORŪNO DINGIMAS

Deltuvos kunigaikštis, Visvilas Gelvainio giminaitis, savo dukterei rengė dideles vestuves. Ant tų iškilmių buvo gerai prieš laiką užprašytas ir Gelvainis su Agele. Toji žinia greit pasiekė ir dainių. Jis nusikvatojo visu balsu trindamas pilvą ir ėmė vaikštinėt po namelį ieškodamas geriausios išvados. Juk jis per du metus laukė tokio momento, kuris nūn ir artinos, tiktai reikė tinkamai pasirengti jį išnaudoti.

Per penkias dienas dainiaus nesimatė pilyje ir

prie savo namelio. Tokių dienų daug būdavo, todėl niekam nerūpėjo kur jis yra ir į kurią pilį jis išvyko. Vos tik tai sutemo, lietuvi žliaugiant jis išėjo iš stubelės, pasiklausė ar visur ramu ir pasi-leido smarkiai žinksniuoti jam jau žinomais takais takeliais į Lenkijos pusę prie Hromovičiaus valdomų žemių. Tuosyk jis jau neatrodė į susilenkusį seną dainių, bet dikta ir tvirtą karį Donosevičių.

Besiskubindamas pro Pilipavos miškus, pašėsupyje rado netoli gyvenimų ganantis to kaimo arklius. Viena iš tinkamesnių susigavęs užsisėdo ir kaip vėjas pasileido pirmyn pas Hromovičių. Medžiai svyrrokučiai nukorė šakas braukė jam per veidą, bet jis to viso nepaisė, nieko neįjutė skridamas viesulu pirmyn su viena minčia, tai kad pavykty įgyvendint svajones. Pusiaukelėje, atsiradęs pamatė, ganančius arklius, todėl savo paleido į mišką grįžti atgal, o nutvėręs šviežų leidosi vėl pilnu tempu. Bet rytas artinosi, o jo kelio galas buvo gerai toli, todėl turėjo dienos laike pasislėpęs laukti ateinančios nakties, kad be trukdymo galėtų tęsti kelionę.

Kai prielėkė pirma Hromovičiaus valdžioje esantį kaimą ir jam žinomus ištikimus žmones, jis greit atsirado prieš juos. Trumpai išdėstęs, dalyką, palikęs popierį su sužymėtais takais takeliais, kuriais po kelių dienų turės atvykti du vyrai pas jį, slapta, neikam nematant, jis skubiai leidosi atgal visai negalėdamas žirgo, kuris ne jo buvo ir jis už jį neatšakė.

Kaip buvo numatęs taip ir suspėjo prieš aušrą atsirasti netoli Pilipavos pilies, kur paleidęs arklį nuėjo į tankmę pasislėpti ir pamiegoti ko jam labai reikėjo. Išgulėjęs iki geram pusiaudieniui, persidirbęs į pirmąjį senelį — dainių, ėjo pas Pilipavos gyventojus iš kurių pasuko namų link.

Po dainiaus sugrįžimui už savaitės Gelvainis su žmona ir keleta aukštesnių didžiūnų išvyko Deltuvon ant giminaitės vestuvių. Nenorėdami savęs varginti, Orūną paliko namuose prieglobje jaunesnį Sigutės, Agelės patarnautojos.

Po Gelvainio su Agele išvykimo tretį šiltą vasaros vakarą, Orūnas žaidė su kitais vaikais pietiniame pilies krašte, prie didelio prūdo apaugusio dideliais medžiais.

O Sigutė, Orūno auklė, vaikams linksmai žaidžiant sodo gilumoje prie milžiniškos pušies atsisėdusi linksmai šnekučiavosi su jaunu Gelvainio pulko karžygiu Vidučiu.

Jie senai vienas antrą mylėjo tik laukė geresnės progos ir tinkamesnio laiko vestuvėms.

— Aš turiu jau nemažai turto, brangioji Sigute, kalbėjo meiliai Vidutis. Bet viskas niekis, kai aš neturiu Tavęs prie savo šalies ir negaliu jus kada noriu pamatyti. Dabar, kai Gelvainis sugrįš, tai tuojaus trauksime pamuštelius, o tada sugrįšiu su grobiu? ... Na kai sugrįšiu iš žygio ar pasižadi eit už manęs? ...

Juokėsi linksma Sigutė nekaltu juoku, džiaugėsi sielos gilumoje mylimu karžygiu, kuris jos sipno sutvėrimo prašo rankos, prieš ją lenkiasi.

— Tik tai godišius lenkus išvaikykite nuo mūsų žemės pakraščiu, tada aš tavo būsiu visuomet ir visados, glausdamosi prie Vidučio kalbėju kaip lakštingala švelniu balseliu Sigutė. Tik išnaikinkit priešus, kad būtų mums džiaugsmas ir ramybė vedusiems. O kol priešas mus pašonei galvą kilos, tai tol mūs laimei pavojus grės. Nes jie gali mus iš pasaly bile kala užpult, išžudyti, arba mus moteris išsivaryti vergijon, jus išžudė.

— To niekad nereikia dasileist į mintis ir taip nebus. Ar daug kartų jie buvo mus užpuolę? Nereikia nei pirštų suskaitliavimui. O kiek kartų mes jų žemės lankėm, grojį gabenom? Čia tai jau sunku bus suskaičiuoti. O tavęs Sigute jie niekad negaus kol aš būsiu šioj pily, spausdamas prieš savęs Sigutė kalbėjo Vidutis. Nes už tave aš ečiau skersai pasaulį keršindamas kol pats žūciau. O tave laimės tik tada, kai mano rankose kardas nebesilaikys ir akys to viso nematys. Beto, jeigu jus netekčiau nuo kieno nors rankos, tada mirtis man būtų saldi keršijant už tave ir tėvyne klojant priešus.

— Kam mums kalbėti apie mirtį, kuomet su kvatojančia jaunyste mes karštų troškimų masinami trokštame gyvent ir gyvenimu džiaugtis. Nūn džiaukimės skaidriąja tėviškės padange mieles Viduti būdami draugėje, nes nevisuomet likimas leidžia mums susieiti. O dienos man mėnesiais virsta be tavęs. Ir kaip laiminga aš jaučiuosi būdama su tavimi.

— Man bus dar linksmaus, kai prisiartins toji diena, kada mes visiška meile apvainikuosime savo gyvenimą. Tada aš galėsiu gerėtis tavo brangioji skaidriomis akutėmis ir rausvu veideliu kas dieną vakarėlį.

— Ar tik ne pertoli nueinat, šypsodamosi kalbėjo Sigutė. Gera kalbėt Viduti, bet laikas irgi savo ruožtu greit bėga ir saulė arti laidos, o aš su tavim užsikalbėjus ir visai pamiršau apie Orūną. Kažin kur jis gali nusibelsti su kitais vaikais? Dar į balą įkris. Vakare pasikalbėsime jei ateisi prie priangio, o dabar sudiev, aš bėgsiu žiūrėt kame yra vaikas.

Tada ji pasikėlusi ir linksma, liekna kaip stirnaitė nubėgo ton pusėn, kur ji paliko Orūną, su vaikais bežaidžiant. Bet jo nei kitų vaikų Sigutė

Kaip turi būti garbinamas Stalinas

Pasirodo, kad per Stalino gimimo dieną — gruodžio 21 d. — jo vardu pareikšti garbinimai. Neutralūs stebėtojai pažymi, kad svetur tikinčiųjų net Viešpats Dievas nėra taip garbinamas, kaip dabar kad garbinamas Stalinas. Sakysim, gruodžio 17d per Vilniaus radiją buvo transliuota "Stalino daina", taip šlovinanti Lietuvos pavergėją: — " ... Prie Nemuno žino lietuvis: Laimingas gyvens visados. Šlovė tau, taikos įkvėpėjau: Tau, Staline, tėve brangus! ... Šlovė tau, šlovė begalinė. Šlovė tau per amžius visus!" Ir mažieji lietuviukai, organizuojami prievarta į pionierius bei "draugovės", turi duoti tokius priesaikos žodžius: "Kovai už Lenino Stalino siekimus būkit pasiryžę!" Atsako: "Visad pasiryžę!" Arba štai gruodžio 16 d. 19. 31 val. "Jaunimo valandėlės" gale prie mikrofono prieina Pedagoginio Instituto 3-čio kurso studentė Aldona Karužaitė ir apie "Stalino tėvyne" taip prabyla: "TS yra jaunystės ir laimės tėvyne. Mano uždavinys baigus mokslą bus mokyti kolūkiečių vaikus mylėti mūsų didįjį draugą ir mokvtoją Stalina"...

PARYZIUS. — Prancūzijos ministeris pirm. Meyeris su užsienių reikalų ir finansų ministeriais į Washingtoną atvyks vasario pradžioje.

KRONIKA

— Kalbą į Lietuvą per Kalėdų šventes pasakė Vliko pirmininkas M. Krupavičius. Vykdomo Tarybos pirmininko K. Žalkausko sveikinimas kraštui Amerikos Balso transliuojamas per N. Metus. Be jų, apie mažlietuvių veiklą sveikinime kraštui painformavo MLT atstovas Vliko Vyk. Taryboje M. Gelžinis, apie Tautos Fondą — Vliko ir Vyk. Tarybos narys ir Tautos Fondo valdytojas agr. T. Šidlauskas, apie Lietuvos Raud. Kryžiaus veiklą — V. Gaillius. Pasaulio Kat. Moterų ir ateitininkų vyr. vadovybės vardu pasveikino Dr. N. Bražėnaitė, savo kalboj pažymėdama, kad lietuvių kancionis didelį susirūpinimą rodo šv. Tėvas, kuris visoms suteikė apaštalinį palaiminimą. Tiek šiuose, tiek kituose iš JAV priduotuose sveikinimuose buvo išreikštas tvirtas tikėjimas tautos prisikėlimu.

AUSTRALIJA. Dabartinę Tautos Fondo atstovybę Australijoje sudaro: pirmininkas — J. Kalakauskas, vicepirmininkas — R. Venclovas ir V. Kazokas, sekretorius — B. Barkauskas ir išdininkas — ne M. Baužas, bet M. Bogažas. Fondo Valdytojas T. Šidiškis TF atstovybei palinkėjo sėkmės telkiant lėšas Tautos Fondui. TF atstovybė, glaudžiai bendradarbiaudama su krašto valdybos pirmininku J. Vaičaičiu, labai pagyveno Tautos Fondo veikimą, nepaisant didelio vargo, kuris apniko tremtinių bendruomenę užėjus nedarbo krizei. Tai pirmasis kraštas, gražiai prisitaikęs prie Tautos Fondo vadovybės nustatytosios tvarkos. Tautinio solidarumo aukoms kvituoti išleido gražius ženklelius su Rūpintojėliu ir kt. tautiniais motyvais, stilizuotais dail. H. Šalkausko.

Jungtiniam Baltijos komitetui Sidnejuj, kurio pirmininkas yra estas Juhan Kais, o vicepirmininkas J. Žukauskas, Eisenhoweriui atsiantų padėką dėl jo 25 d. pasakytos kalbos, duodančios pavertiesiems naują išlaisvinimo viltį.

Sydney un-to šachmatų čempiono titulą laimėjo lietuvis Patašius.

nesurado. Greit jį parbėgo į pilies kambarį, bet prūdo ir ten liko, nors jį kiti vadino bėgtį kambarį. Sigutė visur išlaktė nuogastaudama, jos buvo kartu su juo ir jau buvo parbėgę į namus veideliai mainėsi iš nerimascio, o Orūno kaip nebuvo taip nebuvo.

Prieš Audrą

Supamas vėjo medis linguoja,
Liūliuoja šakas palengva,
Ošiančių lapų driekiasi aidas
Su vakaro ūko pirmąją banga.

Kažkur žolyne čirpauja žiogas,
Kviečia plaštakę pažaišt su rasa,
Į avilį skuba, dūzgena bitutė,
Mosuodama drėgnu dulketu sparnu.

Kvapas alyvų į miglą sustingsta,
Krinta į žemę, svaigin remunes.
Blykstanti saulė šypsosi niauriai —
O visa taip tyku, taip tyku laukia.

L. S.

Pavergtoje Tėvyneje

— Stalino konstitucijos garbei (minėta gruodžio 5 d.) Kauno kepėjai, Kauno radio žiniomis, per pamainą, vietoj pirmiau iškeptų 12.000 pyragaičių dabar jau iškepa 18.000, tuo "sutaupydami kuro ir darbo jėgų" — kad juo daugiau būtų ko iš Lietuvos išvežti į Rusiją. Vyt. Budrikas, pagerbdamas Stalino konstituciją, pritaikė mėsai malti

mašiniai pakeičiamus sparnus, skelbiama toliau tame pačiame pranešime. Šiauliuose tos pačios konstitucijos garbei draugai Balčiūnas ir Černiauskas per vieną dieną jau sumontuoja net 67 dviračius. Šiaulių ir Radviliškio geležinkelių vagonų krovikai per paskutinius 10 mėnesių sutauptė 260.000 rublių ir "už laikai gerą darbą laimėjo raudonosių vėliavos ordiną".

More money for you!

NOW YOUR MATURING SERIES E BONDS CAN EARN INTEREST TEN YEARS LONGER—AT 3%!

Have you given any thought to what you'll do with those maturing Series E Defense Bonds you periodically bought ten years ago? Well, here's real good news for you. You won't have to do a thing with them and they'll continue to earn interest for ten years longer at 3% interest, compounded semiannually. Just hold on to your bonds and allow them to go on earning!

And in the meantime join the millions of thrifty Americans who are investing in a secure future with Defense Bonds bought regularly through the Payroll Savings Plan. Thousands say it's the one sure way to save.

The sum you set aside each week may be as little as 10c—or as much as \$275. If you can save just \$3.75 a week regularly through the Plan, in five years you will have \$1,025.95! In 9 years and 8 months you'll have \$2,137.30... in 19 years and 8 months, \$5,153.72! For now the Series E Bonds you buy and hold to maturity can earn 3% interest compounded semiannually.

No matter how small your income, you can't afford not to put something aside for yourself. So join the Payroll Savings Plan where you work today

3 new money-making opportunities for you!
New Series H, J and K
Defense Bonds pay 2.76% to 3%!

SERIES H. A new current-income bond, available in denominations of \$500 to \$10,000. Sold at par. Matures in 9 years 8 months and pays an average 3% interest per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Annual limit, \$20,000 maturity value.

SERIES J. A new 12-year appreciation bond, available in denominations of \$25 to \$100,000. Sold at 72% of par value. Pays 2.76% compounded semiannually if held to maturity. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series K Bonds.

SERIES K. A new 12-year current-income bond in denominations of \$500 to \$100,000. Pays interest semiannually by Treasury check at the rate of 2.76% per annum. Sold at par. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series J Bonds.

NOW EVEN BETTER!
INVEST MORE IN DEFENSE BONDS!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

Amerikos Lietuvis

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

Pargrįžta iš Kanados į Ameriką buvusi Dolores Stalilonis, Anelės ir Motiejaus Stalilonių dukrelė, su savo vyru daktaru Viktoru Le Blanc ir dviem dukrelėmis Marie Anelle, 4 metų ir Deneen, trijų metų. Daktaras Le Blanc, kuris praktikavo Memorial Ligoninėje ir baigęs mokslus į gydytojus liepos 1947 mt., apsigėdė su Dolores. Liepos mėnesį, 1 d. įstos į naują Sv. Vincento ligoninę tęsti aukščiausią mokslą.

Worcesterio vaikinai labai nusiminę sužinoję, kad neteks vienos iš gražiausių ir gambiausių naujaičių — dainininkės ponesės Katarinos Jakutytės. Ji pasižadėjo vienam lietuviui jaunuoliui iš kito miesto apsigėdė gegužės mėnesį.

Pas poniją Julę Styles, vietinio Lietuvių Moterų Klubu narę, kuri dabar žiemą praleidžia Miami, Floridoje, atsilankė ponai Israel Rome, gerai žinomi biznieri, Rome krautuvės savininkai, 100 Green gatvės. Šioje krautuvėje dirba ponija Janice (Ankštutis) Hagberg, kuri užėmė ponios Julia Styles vietą.

Antanas Salasevičius, žinomas kaip Tony Savage, Antano ir Marijonos Salasevičių sūnus pereiną rudenį sugrįžo į militarišką tarnystę, Oro Korpusą, ir išsiųstas į Indiją, kaip elektrikerius ekspertas. Savo liuoslaikį p. Salasevičius praleidžia aplankydamas įvairius kraštus. Ypač Kalėdų šventės praleido Betlejuje ir dalyvavo Bernelių mišiose, toje bažnyčioje, pastatytoje, ten kur Kristus gimė.

Stasys Ruseckas, Onos ir Martyno Tamulevičių sūnus ir posūnis, dabar gyvena Sacramento, California, su žmona ir dukrele. Neseniai jis buvo atvažiavęs į Worcesterį ir aplankė gimines ir brolius Vincą ir Vytautą. Stasys yra karo veteranas, tarnavo Oro Korpusu, buvo pasiekęs Ka-

pitono laipsnį, tarnavo Japonijoje. Dabar jis turi gerą darbą Graybar kompanijoje, kaip atstovas.

Seržantas Jonas Juozas Kiela, Agotos Kieilienės sūnus, 550 Millbury gatvės, neseniai praleido 20 dienų atostogų namuose. Jisai tarnauja Oro Jėgose, Ozo-res salose, Portugalų kolonijoje.

Atyda Visiems

Norėdami pranešti į korespondencijas ar vietines žinias, apie pasiekimus, nelaimės, gimtadienius, sukaktuves, gimimus, vestuves, laidotuves, malonėkite priduoti žodžiu arba raštu "Lietuviškai ar angliškai į "Amerikos Lietuvio" raštinę ne vėliau trečiadienio, kad tilptų į tos savaitės leidinį.

Vieša Padėka

Siuomi reiškiam gilią padėką sekančioms Worcesterio Lietuvių organizacijoms ir pavieniui ypač už suteiktą paramą Naujų Metų progą:

Birutės Draugija \$10.
SLA, 57 kuopa \$10.
p. Julė Styles, Miami Flo. \$5.
Lietuvai Remti Draugijai \$15.
Lietuvių Ukėsu Klubas ... \$25.

Ypač dėkojame už atjautimą lietuviškos spaudos ir nuolatinį bendradarbiavimą ir morališką paramą varyti lietuviybės palaikymo darbą toliau.

"Amerikos Lietuvio"

"Amerikos Lietuvio"

Kalendoriai

Su lietuviškais mėnesiais "Amerikos Lietuvio" skaitytojais, kurie gyvena Worcesterio, malonėkite ateiti atsimiti savo kalendorius į raštinę.

Kitiems skaitytojams, kurių prenumerata neužvilktu kalendoriai bus pasiūsti paštu.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

IS MOTERŲ KLUBO VEIKIMO

Lietuvių Moterų Klubu pirmasis 1953 m. susirinkimas buvo laikytas antradienio vakare, sausio 13, L. Ukėsu Klubu salėje. Pirmiausia buvo išduota valdybos ir komisijų raportai. Šis susirinkimas buvo nepaprastas tuomi, kad buvo išduota atskaita per finansų sekretorę p. Katariną Pupkienę iš visų metų apyvartos. Iš pereinamųjų metų veikimo, pagal raportą, paaiškėjo, kad mūsų klubo apyvarta buvo tikrai milžiniška. O tas yra dėlto, kad mūsų valdyba ir narės tapo labai veiklios. Mūsų klubas netil: didžiausias narėmis, bet ir nuveiktas dideliais darbais. Linkėtina, kad mūsų narės laikytusi vienybės ir dar smarkiau veikty, nes kur vienybė, ten ir galybė.

Moterų Klubu muzikos skyriaus valdyba, ponija M. Meškienė, išdavė raportą, kad choras yra užkviestas išpildyti muzikalinę programos dalį, Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, vasario 15-tą dieną.

Klubas pereinamais metais paaugko įvairiems reikalams gausiai: Bishop Wright \$28.50, Labdarybės dr-gijai \$10.; Paralyžiaus Fondui \$10.; Raudonam Kryžiui \$5.; Lietuvai Remti Dr-gijai \$25.; Bugnų Korpusui \$10.; Sv. Šeimynos Dr-gijai \$5.; Moterų Sąjungai (Aušros Vartų) \$5.; J. Kamanduliu \$5.; Lietuviškai Radio valandai per J. Žemaitį \$5. ir "Amerikos Lietuviui" \$20.

Tarp naujų tarimų, buvo nutarta surengt visuotinį likusiojo turto nuo bazaro išpardavimo (Penny Sale), kovo 14-tą. Pirmininkė prašė visų narių gausiai prisidėti aukomis ir darbu, kad padaryt 100% pasekingu.

Susirinkimui pasibaigus prasidėjo iškilminga puota, kad įstatyti naują valdybą iškilmingai ir priimti naujas nares, kurių išviso 40 prisirašė. Klubu choras padainavo gražių lietuviškų dainų, vadovaujant p. M. Meškienę. Puota pasisekė visais atžvilgiais.

Klubas prisidėjo prie Paralyžiaus Fondo, paaugavo \$25. Vajus dabar tęsiasi šį mėnesį. Klubu valdyba ir narės buvo užkviestos dalyvauti WTAG radio stoties programoje, kad įteikti čekį. Programoje dalyvavo Paralyžiaus Fondo vedėjas priimti čekį. Programos vedėja užkviēt poniją M. Dodge, Klubu pirmininkę, užimti vaišintojos vietą. Tos aukos priėmimas įvyko pirmadienio ryte, sausio 19.

Linkėtina, kad šiais metais mūsų veikimas pasižymėtų dar geriau, ypač meno ir dailės srityje.

Programo vedėja davė pagyrimą mūsų klubui, sakydama, kad jeigu visi klubai ir visos organizacijos imtų pavyzdį iš Lietuvių Moterų klubo, tai nebūtų vargo sukelti paskirtą sumą pinigų į Paralyžiaus Fondą.

A. Matiejošaitienė

Pranešimas

Worc. Liet. Mot. Klubu Narėms

Visos Choro narės net būtinai turi visos dalyvauti trečiadienio vakare sausio (Jan.) 28, 1953, choro pamokose.

Kambarys Vyru

Tuščias kambarys, antrame aukšte, apsilydintas, patogus. Sužinosite visas smulkmenas: 34 Dorchester St., Tel. 3-2329.

DEMESIO !!! LINKSMA IR ĮDOMU !!! DEMESIO !!!

PIRMAS LITERATūros IR DAINŲ VAKARAS WORCESTERY

— ĮVYKSTA —
1953 m. Sausio mėn. 24 d. (Šeštadienį)
Lietuvių Klubu salėje, 12 Vernon str.

PROGRAMĄ IŠPILDYS:

- Lietuvos Operos solistas STASYS LIEPAS—BARITONAS, akompanuojant Vilniaus Operos dirigentui JARONIMUI KAČINSKUI.
- Savo kūrybą skaitys rašytojas humoristas ANTANAS GUSTAITIS ir Bostono Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas rašytojas ir poetas STASYS SANTVARAS.
- Po koncerto įvyks šokiai. Gros naujas tremtinių orkestras "TANGO".

Visus lietuvius maloniai prašome atsilankyti pasiklausyti dainų ir išgirsti linksmo šamojaus.

PRADZIA: 7 VAL. VAK. ĮEJIMAS 99c
Vakaro pelnas skiriamas BALFUI ALTS.WORCESTERIO SKYR. VALDYBA

LITERATūros IR DAINŲ VAKARO MENININKAI

ANT. GUSTAITIS

ST. SANTVARAS

Vilniaus Operos Solistas Stasys Liepas. Jaunesnės kartos Lietuvos operos solistas. Su dideliu pasisekimu dainavęs svarbnes partijos Vilniaus Operos spektakliuose. Taip pat davęs daugelį koncertų dar Lietuvoje ir tremtyje — Vokietijoje. Solistas šiuo metu gyvena Bostone. Šale savo kasdieninio darbo jis nepamiršta ir dainos meno Apie St. Liepo koncertus ir jo dainavimo lygį yra gražiai atsiliepusi ir Amerikos spauda. Štai, 1952 m. rugsėjo mėn. 27 d., Bostone Jordan Hall buvo suruoštas Baltijos tautų solistų koncertą. Apie St. Liepo dainavimą Bostono laikraščiai taip rašė: 1) "The Christian Science Monitor" Sept. 29, 1952.

... St. Liepas sings in an impassioned way that stirs his audience. There were moments in Banaitis "Prayer", when his intonation was hair — breadth sharp, būt Jakubėnas "Earth, Cross and Savior" (žemė kryžių ir smūtelių) was admirably put forth. . . ."

(Harold Rogers)

2) "Boston Post", Sept. 29, 1952.

... Mr. St. Liepas contributed to the omnium gatherum program songs by Banaitis and Jakubėnas and two well known operatic arias. The young baritone possesses enough innate abilities — physique, gesture, communication — for the operatic stage, he should make and excellent career for himself here in the United States".

(Tucker Keiser)

Taip pat ir kiti koncertai, kuriuose dainavo St. Liepas tiek svetimtauciu tiek lietuviu buvo

Dėmesio!

Ateinantį sekmadienį, sausio mėn. 25 d., 3 val. po pietų L. M. M. Ratelio patalpose — 194 Harding g-vė, šaukiamas L. M. M. Ratelio nariu visuotinis susirinkimas.

Valdyba kviečia visus, prijauciančius ir norinčius garsinti lietuvišką dainą ir meną, susirinkime dalyvauti.

Nariams dalyvavimas būtinas. L. M. M. R. Valdyba

šiltai įvertinti ir solistas susilaukė gražių recenzijų.

Šį šeštadienį t.y. sausio 24 d. Stasj Liepa girdėsime dainuojant Worcesterį.

Dailiosios literatūros kūrinius skaitys rašytoja St. Santvaras. Dar Lietuvoje plačiai žinomas ir skaitančios visuomenės mėgiamas dramaturgas ir jaunosios mūsų kartos lyrikas. Šiuo metu Bostono Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas, savo kūrybą skaitęs daugelyje literatūros vakarų didesnėse mūsų kolonijose.

Publiką humoristiniais eilėrašiais ir pilnomis šamojaus epigramomis linksmins rašytojai A. Gustaitis.

Seniems ir jauniems patartina nepraleisti retos progos ir pamatyti šį turiningos programos koncertą.

J. S.

Susirinkimas

Lietuvių Amerikonų Demokratų Lygos susirinkimas įvyks pirmadienį, sausio (Jan.) 25, d. 1953 m., Liet. Uk. Klube, 12 Vernon gatvė, 8-tą val. vak. Visi Lygos nare ir norintieji naujai prisirašyti prie šios Lygos esate kviečiami atvykti į šį susirinkimą, nes bus daug svarbių reikalų svarstymui, ir prie progos galėsite savo metinį mokestį užsimokėti. Bus vaišės.

W. C. Kamendulis

Sueiga

Š. m. vasario mėn. 1 d. 4 val. Uk. Klubu žemutinėje salėje, 12 Vernon g. įvyksta sueiga vakariniam pokalbiui.

Reng. Kom.

Dvieju Šeimynu Namas

PARDAVIMUI

Netoli Hadwen parko, po 5 kambarius, kieta medžio grindys, garinis šildymas, 4½ akrų žemės. Kaina \$12,800

Naujas mūrinis namas 4 kambarių, galima dastatyt ant viršaus, sodas, vištinkas, 3 akčiai žemės. Karštas vanduo, garinis šildymas, \$13,000.

Kreipkitės pas Mr. Dodge 35 Canton St., Tel. 21747 Worcester, Mass.

GERUS KEPYKLOS PRODUKTUS

PAZINSITE TIK RAGAUJANT

LEDERMAN BROS BAKERY, Inc.

Duona - Bandukės - Tortai

Užsakymai Parengimam

106-108 WATER GATVĖS - WORCESTER, MASS.

Telephone 3-9487

DR. ANTHONY ARENT

— LIETUVIS GYDYTOJAS —
Vidurinių Ligų Specialistas
Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET - PARK BLDG.

Worcester, Mass.

TEL. 7-2178—namai - TEL. 6-0671

Vieša Padėka

Širdingai dėkoja Aušros Vartų Socialio Klubu valdyba ir narės visiems svečiams, atsilankiusiems į mūsų Naujųjų Metų parengimą ir tuo pačiu parėmusiems mūsų gražų tikslą — šalpos reikalais, iš kurių dalis (apie 250 D.M. vokiškais pinigais) buvo skirta seneliams ir ligoniams, esantiems tremtyje. O ypatingai dėkojame naujai įsisteigusiam tremtinių orkestrui "Tango", vadovaujamam p. Juozaičiui. Tad mūsų nuširdžiausias linkėjimas — padarius gražią pradžią — žengti toliau linksmini senų ir jaunų menišką muziką, bei gražiomis šokių melodijomis.

Kartu kviečiame visas nares dalyvauti mūsų Socialio Klubu suajime ir "St. Valentino" vakarienej, kuris įvyks 1953 mt. sausio mėn. 27 d. 7 val. vakare, Aušros Vartų parap. salėj. Dar kartą primename visoms narėms kuo daugiausiai dalyvauti. Aušros Vartų Parap. Socialis Klubas

Išnomavimui

Patogus 6 kambarių butas, pirmas augštas, 84 Washington St., kampas Gold St. Nuoma \$40 00. Tel. 6-0084.

Bostono Žinėlės

Didžiausią ir įvairiausią pasirinkimą vėliausių lietuviškų knygų iš visų Amerikos, Kanados, Anglijos ir Vokietijos leidykių, galima rasti Baltic Florists Gėlių ir Dovanų Krautuvėj, kur dabar rasite įdomų lietuviškų rankų darbo dovanų bei lietuviškų plokštelių. Savininkas Steponas Minkus kviečia užėiti pasidairyti po jų lietuvišką skyrių Gėlių ir Dovanų Krautuvėje, — jausitės kaip namie.

Steponas ir Valentina Minkai, vedėjai Lietuvių Radio Korp. radio programų, pirmų lietuviškų radio programų Naujoje Anglijoje, kviečia visus talentus užsiregistruoti DABAR pas juos, dalyvauti Mėgėjų-Talentų popietj, kuris įvyks South Boston Liet. Pileičių Klubu svetainėj, vasario 1-mą, 3-čią val. po pietų, progą jų vedamų radio programų, 19 metų sukaktuvių. Užsiregistruokit siųsdami savo vardą, adresą ir paminėkite kokį talentą turit, rašydami į jų biznio ofisą: 502 E. Broadway, So. Bostone.

Remkite lietuviškas radio programas savo dalyvavimu, o gausite progą laimėti pinigiską dovaną už Tamstos talentą.

QUALITY UPHOLSTERING

48 GREEN STREET - WORCESTER, MASS.

"CUSTOM BUILT FURNITURE"

Pertaiso ir Atnaujina Senus Rakandus

Pagal Vėliausią Madą

Už Prieinamiausias Kainas ir Atlieka Darbą Labai Gerai

Galite Ateiti ir išsirinkt medžiagą ir spalvą kokią tik norite.

Jei negalite ateiti, pašaukite

TEL. 4-3979 ir susitarsite

Skaitytoju Atyda

Šio laikraščio numeris 4-tas 1953 metų. Jeigu jūs prenumerata baigėsi šį mėnesį ar ankščiau malonėkite atsinaujinti.

Klausykitės

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto Oro Bangomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANUSH, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

Klausykitės

"LIETUVIS" Lietuviškos Radio Programos vad. J. K. ŽEMAIČIUI Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p. Stotis WAAB—1440 kc.

Pagerbimo Bankietas

Bilietai dabar platinami dėl rengiamo bankieto, kurs įvyks vasario (Feb.) 7, 1953 m., LNC. salėje, 12 Vernon g. Bankietas rengiamas pagerbimui ilgamečio veikėjo, kurs dabar yra ligonis. Bilietus galima gauti pas A. Kriaučiailį, U. Jašinškieņ ir kitus. Rep.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinanti sekmadieny, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. Steponas Minkus